VADERSCHAP

KATHARINA KERBUSCH

Vaderschap

Beleving van kennis bij jeugdverpleegkundigen over vaders.

Auteur:	Katharina Kerbusch
Studentaccount:	Katharina.kerbusch@student.nhlstenden.com
Studentnummer:	4613732
School:	NHL Stenden Hogeschool
Studiejaar	2021-2022
Onderwijseenheid:	Katharina.kerbusch_OVKB21V4ADV_Advies_2122_1
Groepscode:	VV4I
Naam SLB docent	Sanne Smulders
Naam onderzoekdocent	Sanne Smulders
Naam eerste beoordelaar:	Sanne Smulders
Naam tweede beoordelaar:	Bauke Aalbers
Naam opdrachtgevers:	GGD Fryslân, Marijke Teeuw en Marieke Flapper
Datum inlevering:	12/06/2022
Aantal woorden:	9899

Afbeelding voorblad (persoonlijke communicatie)

Voorwoord

In het kader van de afstudeerfase binnen de opleiding hbo-verpleegkunde te hogeschool NHL Stenden is dit kwalitatief onderzoek tot stand gebracht. Vanuit GGD Fryslân is een praktijkvraag aangedragen waar dit onderzoek is op gebaseerd. Voor dit onderzoek is er een tijdlijn van 20 weken gereserveerd.

Dit onderzoek heeft als doel een antwoord te vinden op de onderzoeksvraag waardoor dit bijdraagt aan de praktijkvraag binnen GGD Fryslân. In dit onderzoek wordt de doelgroep jeugdverpleegkundigen binnen GGD Fryslân onderzocht, waarvan de beleving van eigen kennis over de invloed van de vader centraal staat. Met dit onderzoek wordt het inzichtelijk welke behoefte jeugdverpleegkundigen nog hebben over informatie/ informatievoorzieningen, waardoor een advies kan ontstaan welke bijdraagt tot het optimaler kennisdelen met de ouders waardoor de vader dichter bij de zorgprofessional kan staan.

Katharina Kerbusch, te Lemmer op 12 juni 2022

Samenvatting

Inleiding: Een jeugdverpleegkundige binnen GGD Fryslân vroeg zich af waarom er meestal contact is met één ouder op het consultatiebureau. Hierbij volgde een praktijkvraag, "Hoe kan de JGZ (jeugdgezondheidszorg) beter inspelen op de rol van de vader in de ontwikkeling en opvoeding van kinderen" (GGD Fryslân, z.d.). De JGZ is een onderdeel die onder de taken van de GGD valt. JGZ-professionals dragen een rol mee om ouders bij te staan tijdens de opvoeding van hun kind. Echter hebben jeugdverpleegkundigen meestal contact met één ouder. Een volgende factor die meespeelt is dat onbewust de moeder het aanspreekpunt is waardoor een afstand gecreëerd wordt tussen de vaders en de JGZ-professionals. Kunnen jeugdverpleegkundigen inspelen op het belang van de rol van de vader en zijn jeugdverpleegkundigen zich bekwaam van hun kennis/kunde over het thema vaderschap?

Doelstelling: In juni 2022 is er een advies uitgebracht naar GGD Fryslân over welke beleving jeugdverpleegkundigen hebben over hun verworven kennis betreft de invloed van de vader.

Onderzoeksvraag: Wat is de beleving van de jeugdverpleegkundige binnen GGD Fryslân over hun eigen kennis omtrent de invloed van de vader op de ontwikkeling van het kind bij de leeftijdscategorie 0-4 jaar?

Methode: Dit onderzoek is een kwalitatief ontwerpgericht onderzoek die plaats vindt in de praktijk, waarbij de doelgroep jeugdverpleegkundigen zijn die werkzaam zijn binnen GGD Fryslân met kinderen 0-4 jaar. Hierbij zijn de topics (attitude, ervaring, vaardigheden, benodigdheden, impliciete en expliciete kennis) vanuit het theoretisch kader de basis van dit onderzoek. Waarbij twee onderzoeksmethoden toegepast zijn, de contextual interviews waaraan acht participanten deelgenomen hebben en waarna de cultural probe volgde waar zes participanten aan deelgenomen hebben.

Resultaten: De data is geanalyseerd via een thematic analyse die opgesteld is via Microsoft Excel waaruit de resultaten volgde. De belangrijkste resultaten zijn dat jeugdverpleegkundigen beide rollen van de ouders en een gelijke informatievoorziening van belang vinden. De helft van de jeugdverpleegkundigen zijn zich bewust over hun eigen kennis op het thema vaderschap. Daarnaast weten jeugdverpleegkundigen dat ze contact kunnen krijgen met vaders als ze het hebben over de ontwikkeling van het kind. Vervolgens biedt de opleiding hbo-verpleegkunde weinig informatie over het thema vaderschap. Jeugdverpleegkundigen staan open voor extra informatie over de behoefte van vaders.

Conclusie en discussie: Jeugdverpleegkundigen vinden betrokkenheid en betrouwbaarheid de belangrijkste waarden om het thema vaderschap aan te duiden. Hierbij is van belang dat ouders de zorg met elkaar kunnen verdelen en dat dezelfde informatie wordt teruggegeven aan elke ouder. De jeugdverpleegkundigen weten dat de invloed van de vader verschilt met die van de moeder. Ten slotte hebben jeugdverpleegkundigen behoefte aan extra informatie.

Aanbevelingen: Eén advies is dat vervolgonderzoek gedaan wordt naar de behoefte van vaders, zodat deze informatie bijvoorbeeld in een scholing beschikbaar komt. Een ander vervolgonderzoek is dat er onderzocht wordt dat binnen GGD Fryslân een veilige cultuur is om kennis te delen. Het derde advies is dat een andere aanpak binnen het consultatiebureau moet komen waarbij interactiever gewerkt wordt met de ouders voor het verbeteren van kennisdeling. Hierbij moet nog vervolgonderzoek ingezet worden. Ten slotte het innoveren van een extra scholing om net afgestudeerde studenten die van de hbo-v opleiding komen op te vangen wanneer ze bij GGD Fryslân komen werken.

Inhoudsopgave

1. Inleiding, context en probleemanalyse 6
   1.1 Relevantie 7
   1.2 Probleemstelling 8
   1.3 Doelstelling 8
   1.4 Onderzoeksvraag 8
   1.5 Deelvragen 8
   1.6 Leeswijzer 8
2. Theoretisch kader 9
   2.1 Begripsdefiniëring 9
   2.2 Zoekstrategie 10
   2.3 Resultaten literatuuronderzoek 10
   2.4 Conclusie literatuuronderzoek 15
   2.5 Implicaties praktijkonderzoek 16
3. Onderzoeksmethoden 17
   3.1 Type onderzoek 17
   3.2 Onderzoekspopulatie, in- en exclusiecriteria 18
   3.3 Dataverzamelingsproces 19
   3.4 Dataverzamelingstechniek 20
   3.5 Analyse – contextual interview & cultural probe 21
   3.6 Kwaliteitscriteria – contextual interview & cultural probe 22
4. Resultaten – Contextual interview & cultural probe 25
   4.1 Analyse uitwerking contextual interview & cultural probe 25
   4.2 Achtergrondinformatie participant 25
   4.3 Attitude van participant tegenover de invloed van de vader op ontwikkeling 26
   4.4 Ervaring van participant eigen kennis over invloed van de vader 27
   4.5 Informatievoorziening 29
5. Conclusie en discussie 30
   5.1 Brede conclusie op praktijkdeelvragen 30
   5.2 Slotconclusie 31
   5.3 Betekenis voor de praktijk 31
   5.4 Inhoudelijke discussie 32
   5.5 Methodologische discussie 33
6. Aanbevelingen 34

Literatuurlijst 35

Bijlage A Zoektermen literatuuronderzoek 38

Bijlage B Evidence tabel 39

Bijlage C Roadmap 45

Bijlage D Contextual interviewing document 46

Bijlage E Topics verantwoording medestudent 48

Bijlage F Uitnodigingsbrief en toestemmingsverklaring contextual interviewing 49

Bijlage G Instructiekaart en opdrachten cultural probe 51

Bijlage H Toestemmingsverklaring cultural probe 54

Bijlage I Foto cultural probe 55
Bijlage J Analyse dataverzamelingstechnieken 56
Bijlage K Aanvullende informatie..... 57
Bijlage L Beschrijving kernbegrippen 59
Bijlage M Peerfeedback probleemanalyse en reflectie 61
Bijlage N Feedback onderzoeksplan en reflectie 66
Bijlage O Peerfeedback adviesrapportage en reflectie 71
Bijlage P Feedback adviesrapportage opdrachtgevers en reflectie 78
Bijlage Q Safeassign scan en reflectie 80

1. Inleiding, context en probleemanalyse

In samenwerking met GGD Friesland (Fryslân) is een jeugdverpleegkundige op een praktijkprobleem gestrand. Deze jeugdverpleegkundige reflecteerde waarom er meestal contact is met één ouder op het consultatiebureau. Speelt dit probleem zich alleen af op de locatie van de jeugdverpleegkundige of is dit een provinciaal probleem binnen Friesland? Daarnaast als het een provinciaal probleem is, hoe kunnen vaders beter betrokken worden bij het consultatiebureau? Hieruit is de volgende praktijkvraag vrijgegeven: "Vaderschap: Hoe kan de JGZ beter inspelen op de rol van de vader in de ontwikkeling en opvoeding van kinderen."(GGD Fryslân, z.d.). Deze praktijkvraag wordt door vier medeonderzoekers aangepakt die de opleiding hbo verpleegkunde volgen met elk een andere invalshoek om een advies te vinden op deze praktijkvraag. Deze probleemanalyse is volgens de zes w's opgesteld (Fahad, 2017).

Om een beeld te geven over de onderlinge relatie tussen GGD Fryslân en de JGZ is het volgende geschetst. Het onderdeel jeugdgezondheidszorg (JGZ) valt onder GGD Fryslân waarin de taken monitoring, signalering en advies centraal zijn (GGD Fryslân, z.d.). Vanuit de JGZ is een wetgeving opgesteld die een specifieke beschrijving geeft aan de taken die een professional moet uitvoeren die binnen de JGZ werkt, het JGZ-basispakket. In dit geval zijn de professionals de jeugdverpleegkundigen binnen GGD Fryslân. In het JGZ-basispakket staat dat deze professionals de rol meedragen om ouders te begeleiden bij de opvoeding van hun kind (NCJ, z.d.). Echter hoe kan de jeugdverpleegkundige de ouders begeleiden als er contact is met meestal één ouder?

In dit onderzoek is gekozen om zich te richten op de jeugdverpleegkundigen binnen GGD Fryslân. In een interview werd aangegeven dat vaders wel contact willen hebben met de JGZ maar dat er onbewust gekozen wordt dat de moeder het aanspreekpunt is (Kieviet, 2018). Dit maakt dat een afstand gecreëerd wordt tussen de vaders en de JGZ-professionals.

Hebben jeugdverpleegkundige het idee dat ze kunnen inspelen op het belang van de rol van de vader bij de ouders, bijvoorbeeld het gebruik van gesprekstechnieken. Voelen jeugdverpleegkundigen zich bekwaamt genoeg over de kennis die ze hebben over vaders of hebben zij nog behoefte aan een innovatie die hun helpt om dichter te staan bij de vaders. Dit onderzoek heeft een kwalitatieve onderzoeksopzet waardoor de beleving en mening van de jeugdverpleegkundige centraal staat. Ten slotte wil dit onderzoek hier inzicht in creëren en een advies teruggeven aan de praktijk hoe ze dit probleem kunnen aanpakken.

1.1 Relevantie

Als verpleegkundige is het van belang om steeds te reflecteren op hun eigen rol in de beroepscontext. Kennis is een onderdeel die hier onder valt en die telkens bijgehouden moet worden. Het is van belang dat verpleegkundigen steeds meer kennis vergaren maar deze ook kunnen inzetten in hun beroep en dat deelt met anderen. Hier zijn de verpleegkundigen zelf verantwoordelijk voor (Lambregts et al., 2020). Als jeugdverpleegkundige is het van belang om te volgen hoe ouderschap, vaderschap en moederschap zich ontwikkelt en informatie hierover opzoekt, zoals in wetenschappelijke bronnen, zodat kennis steeds meer wordt uitvergroot en wordt onderhouden over deze thema's.

Kennisdelen heeft ook binnen de organisatie een positieve invloed op de organisatiecultuur maar speelt ook een rol in de verbetering van zorg. "Het zorgt ervoor dat zorgprofessionals gestimuleerd worden om innovatiever in hun werk te zijn." (Vandenkerchove, 2020). In deze situatie zou de jeugdverpleegkundigen binnen GGD Fryslân samen een cultuur kunnen creëren waarin veilig kennis (ervaringen, meningen, etc.) kan gedeeld worden. Dit zou dan voordeliger zijn voor de ouders die langskomen op het consultatiebureau.

Als onderzoeker wordt er onderzocht wat de beleving is van de jeugdverpleegkundige over hun eigen kennis en wordt het inzichtelijk als er behoefte is aan kennis. Zodat er een advies ontstaat voor de jeugdverpleegkundige waardoor bewustwording gecreëerd wordt, waardoor nog meer kennis vergaard kan worden en deze kennis gedeeld/ ingezet wordt waardoor jeugdverpleegkundigen dichter bij de vaders kunnen staan.

1.2 Probleemstelling

Het is nog niet onderzocht welke beleving de jeugdverpleegkundigen binnen GGD Friesland hebben over hun eigen kennis betreft het thema vaderschap en wat zij daarin nodig hebben. Met dit onderzoek wordt hier inzicht in gecreëerd.

1.3 Doelstelling

In juni 2022 is er een advies uitgebracht naar GGD Friesland over welke beleving jeugdverpleegkundigen hebben over hun verworven kennis betrefende de invloed van de vader. Zijn de jeugdverpleegkundigen zich bewust van deze kennis en wordt deze ingezet naar de ouders, zodat eventueel een innovatie kan ontwikkeld worden als hulpmiddel wat hun zekerheid kan bieden tot kennisdeling met de ouders.

1.4 Onderzoeksvraag

Vanuit de probleemanalyse is de volgende vraag geformuleerd, de onderzoeksvraag luidt als volgt: Wat is de beleving van de jeugdverpleegkundige binnen GGD Friesland over hun eigen kennis omtrent de invloed van de vader op de ontwikkeling van het kind bij de leeftijdscategorie 0-4 jaar?

1.5 Deelvragen

De deelvragen zijn verdiepende vragen die vanuit de onderzoeksvraag opgesteld zijn. Deze vragen moeten beantwoord worden voordat er begonnen wordt aan het praktijkonderzoek. Deze deelvragen zijn de basis voor het theoretisch kader die te vinden is in hoofdstuk 2.

i) Wat is de invloed van de vader op de ontwikkeling van het kind bij de leeftijdscategorie 0-4 jaar?
ii) Hoe wordt kennis verzameld?
iii) Wat wordt er verstaan onder de rol jeugdverpleegkundige?

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het theoretisch kader inzichtelijk waarbij antwoorden beschreven worden op de deelvragen vanuit hoofdstuk 1.5. Vervolgens wordt de zoekstrategie aangekaart die hierbij gebruikt werd. De uitkomsten zijn de resultaten, waardoor topics gevormd zijn voor het praktijkonderzoek. In hoofdstuk 3 worden de onderzoeksmethoden van het praktijkonderzoek uitgelegd en beschreven hoe de onderzoekspopulatie, het dataverzamelingsproces, de dataverzamelingstechnieken en de analyse eruitziet. Dit hoofdstuk wordt afgesloten met een beschrijving van het kwaliteitscriteria van het praktijkonderzoek. De resultaten van de onderzoeksmethoden zijn te vinden in hoofdstuk 4. Waarbij de belangrijkste resultaten geconcludeerd worden in hoofdstuk 5 de conclusie. Hierbij wordt de betekenis van de resultaten inzichtelijk voor de praktijkvraag waarop de inhoudelijke en methodologische discussie besproken wordt. Tot slot worden aanbevelingen beschreven in hoofdstuk 6 voor GGD Fryslân. Hierop volgt een literatuurlijst en bijlagen die dit onderzoek onderbouwen.

2. Theoretisch kader

In het theoretisch kader wordt in de literatuur gezocht naar antwoorden om de deelvragen te beantwoorden die opgenoemd zijn in hoofdstuk 1.5. De resultaten (topics) worden vervolgens meegenomen naar het praktijkonderzoek. Als leidraad worden de vijf stappen van evidence based practise gebruikt.

In dit hoofdstuk wordt als eerste de begripsdefiniëring uitgelegd, daarna de zoekstrategie., waarop de resultaten per literatuurvraag beschreven worden en dit eindigt met een conclusie. Tot slot wordt er weergeven welke resultaten (topics) worden meegenomen naar het praktijkonderzoek.

2.1 Begripsdefiniëring

Tabel 1

Voorbeeld beschrijving begrippen

Informatie	‘’Door gegevens met elkaar in verband te brengen en te interpreteren, wordt betekenis/vorm gegeven en ontstaat informatie.’’ (Depasse.nl, 2011). ‘’Informatie kan niet buiten een individu kan bestaan, mensen kiezen welke betekenis zij aan informatie geven en interpreteren het op hun eigen manier" (Depasse.nl, 2011).
Ervaring	"Wat iemand op een bepaalde manier voelt of meemaakt" (Encyclo.nl, z.d.).
Vaardigheden	"Intellectuele en fysieke handelingen die een persoon op deskundige wijze uitvoert om een doel te bereiken" (Betekenisdefinitie, z.d.) ‘’Dit is te onderscheiden in praktische vaardigheden en persoonlijke vaardigheden.’’ (Testcentrum Groei, z.d.).
Attitude	‘’Hoe iemand over iets of iemand denkt, wat ook zijn gedrag bepaalt" (Encyclo.nl, z.d.).
Kennisconversie	‘’Hierbij zet een persoon de combinatie van informatie, ervaring, vaardigheden en attitude om in een bepaalde resultaat door onze houding, door ons handelen en de betekenis die we aan iets binnen een bepaalde context geven" (InfoNu.nl, 2011).
Kennismanagement	‘’Vastleggen, delen gebruiken en management van tastbare en ontastbare kennis in een organisatie." (Rooijakkers, 2018).

2.2 Zoekstrategie

Het is van belang dat het onderzoek te achterhalen is, hierbij wordt de zoekstrategie zorgvuldig beschreven. De databases die voor dit onderzoek gebruikt zijn pubmed, google scholar en google. In tabel wordt de in- en exclusiecriteria beschreven om waardevolle artikelen te kunnen selecteren voor dit onderzoek. De zoektermen die gebruikt zijn staan in bijlage A. Daarnaast staat de evidence tabel in bijlage B.

Tabel 2

in-en exclusiecriteria

Inclusiecriteria	Exclusiecriteria
Artikelen die minder dan 10 jaar oud zijn.	Artikelen die ouder dan 10 jaar zijn.
Artikelen die fulltext beschikbaar zijn.	Artikelen niet beschikbaar zijn in fulltext.
Artikelen die gaan over vaders met kinderen onder de 4 jaar. (alleen voor deelvraag 1)	
Liefst artikelen binnen Europa	Artikelen die niet relevant zijn voor de Nederlandse cultuur.

2.3 Resultaten literatuuronderzoek

Wat is de invloed van de vader op de ontwikkeling van het kind bij de leeftijdscategorie 0-4 jaar?

De invloed van de vader begint al voor de geboorte van het kind volgens (Yogman et al., 2016). In het eerste trimester van de zwangerschap wordt er 1,5 keer sneller hulp gezocht naar de gezondheidszorg als de vader betrokken is, waardoor een verminderde kans bestaat op een prematuur kind en kindersterfte. Ook kan het van invloed zijn hoe de vader zelf is tijdens de zwangerschap. Als de vader last heeft van zijn geestelijke gezondheid kan dit een ongunstig effect hebben op de baby. Dit kan resulteren dat er op 36 maanden leeftijd van het kind problemen kunnen voorkomen op het emotionele vlak (Yogman et al., 2016).

Na de geboorte is het van belang dat de vader betrokken blijft voor het positief ontwikkelen van zijn kind. Vaders die betrokken zijn verminderen de kans dat op 9-jarige leeftijd van het kind symptomen kunnen voorkomen van geestelijke aard, zoals depressieve symptomen (Yogman et al., 2016). Als de vader afwezig is brengt dit risico's mee voor de vroege kinderjaren maar ook op latere leeftijd. Dit uit zich als gedragsproblemen. Dit treft evenveel jongens als meisjes (Flouri, Narayanan & Midouhas, 2016).
Bij meisjes is een verband gevonden dat er een verminderd risico is dat meisjes vervroegd in de puberteit komen, waardoor er minder seksuele ervaringen zijn, en dat er minder kans is op een tienerzwangerschap, als vaders betrokken zijn. Hierbij is een betere cognitieve ontwikkeling, sociale responsiviteit, onafhankelijkheid en ontwikkeling van genderrollen als de vader betrokken is (Yogman et al., 2016). Bij jongens zorgt een betrokken vader voor een afname in het risicogedrag die voorkomt in de adolescentie (Yogman et al., 2016).
Hierbij leert een betrokken vader zijn kind tussen de leeftijd 0-4 jaar al spelend dingen aan. In het onderzoek van Robinson, StGeorge en Freeman (2021) zijn er 9 soorten spellen onderzocht en welk effect dit had op de ontwikkeling van het kind. In dit onderzoek hebben ze alle artikelen herbekeken waarop blijkt dat 64 procent van de spellen die een vader speelt met zijn kind een positieve impact heeft op de ontwikkeling van het kind. Hierdoor is tabel 3 gemaakt wat het artikel van Robinson et al (2021) inzichtelijk maakt op welke leeftijd een vader met het kind kan spelen en welke invloed dit heeft op de ontwikkeling van het kind.

Tabel 3
Verschillende soorten spellen

Welke leeftijd?	Welk spel?	Welke invloed door spelen met vader?
2-7 jaar	Creatief spelen	Sociaal-emotionele ontwikkeling (Emotie regulatie) Invloed op latere schoolprestaties *Door imitatie kan zowel positief als negatief sociaal gedrag overgenomen worden door het kind als dit gepresenteerd wordt door de vader.
10 maanden – 4 jaar	Samen spelen	Invloed op latere schoolprestaties
1-3 jaar	Vrij spelen	Sociaal-emotionele ontwikkeling (Emotie regulatie) Invloed op latere schoolprestaties
2-10 jaar	Gestructureerd spelen en semi gestructureerd spelen (Bijvoorbeeld: Bordspelen)	Invloed op latere schoolprestaties
1-4 jaar	Spelen met speelgoed	Sociaal-emotionele ontwikkeling (emotie regulatie) Invloed op latere schoolprestaties Door imitatie kan zowel positief als negatief sociaal gedrag overgenomen worden door het kind als dit gepresenteerd wordt door de vader.
9 maanden-8 jaar	Ruig spelen	Positieve cognitieve uitkomsten Motorische ontwikkeling *Kan ook een negatief effect hebben op de emotie regulatie
9 maanden – 7 jaar	Spellen waarin gesprongen, achtervolgt, bomen klimmen etc. wordt (bewogen met het gehele lichaam)	Positieve cognitieve uitkomsten Motorische ontwikkeling *Kan ook een negatief effect hebben op de emotie regulatie
3-5 jaar	Puzzelend spelen	Positieve cognitieve uitkomsten Motorische ontwikkeling

Opmerking. Overgenomen uit tekst (Robinson et al, 2021).

In een ander onderzoek wordt vooral het vrij spelen en het gestructureerd spelen op de voorgrond geplaats waarbij 2 meetmomenten uitgevoerd waren. Het eerste moment was wanneer het kind de leeftijd van 3 maanden had. Het tweede moment was op 24 maanden. Een samenvatting van dit onderzoek is dat het duidelijk is dat vaders al op een jonge leeftijd invloed hebben op het kind, waardoor er een belang moet gesteld worden dat de vader meer betrokken moet worden bij het kind. Dit geeft een voordeel in de cognitieve ontwikkeling van het kind (Sethna et al., 2017). Bij de cognitieve ontwikkeling leren vaders meer nieuwe woorden aan wat maakt dat de woordenschat vergroot wordt bij kinderen. Moeders gebruiken vaker de eigen woordenschat die het kind al heeft. Daarom is het belangrijk dat vaders meer met hun kinderen praten waardoor de woordenschat van het kind toeneemt (Yogman et al., 2016).

Hoe wordt kennis verzameld?

Volgens Weggeman (1997) is kennis de uitkomst van informatie maal ervaring, vaardigheden en attitude. Kort gezegd in een formule: K= I x E V A. Om vanuit informatie naar kennis te gaan moet de informatie aangepast worden door middel van ervaring, vaardigheden en de houding of attitude (depasse.nl, 2011).

Bij persoonsgebonden of impliciete kennis gaat het over de ervaring, vaardigheden en attitude omdat dit persoonsafhankelijk en moeilijk overdraagbaar is. Nonaka en Takeuchi hebben een inzichtelijk model ontwikkeld hoe deze kennis toch kan worden overgebracht op een ander zie figuur 5 het SECI-model (Farnese et al, 2019). Een andere benaming voor kennis over te brengen naar anderen is kennisconversie (Volwassenenleren.nl, z.d.). Bij expliciete kennis is dit persoonsonafhankelijk, het is opgeschreven waardoor het waarneembaar is. Een voorbeeld van expliciete kennis is dit onderzoek. Als alle mensen uit de organisatie zijn blijft dit onderzoek nog steeds in de databank van de organisatie. Bij impliciete kennis is, dat wanneer de mensen naar huis gaan, het niet meer in de organisatie te vinden. (depasse.nl, 2011) Om de kennis te behouden in de organisatie is het van belang dat de organisatie een kennismanagement heeft ingericht. Het model van Weggeman maakt dit inzichtelijk door de volgende kenniswaardeketen, zie figuur 4.

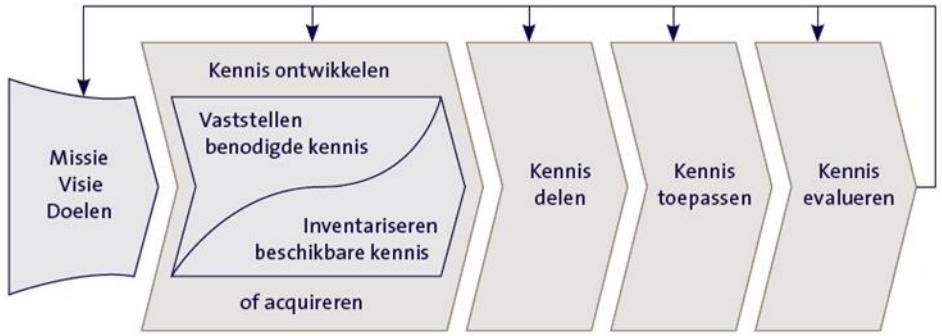

Figuur 4 Kenniswaardeketen overgenomen uit (Schwarz, 2020).

In het SECI-model zijn er vier methoden inzichtelijk gemaakt hoe kennis kan worden overgebracht.

Socialisatie is een methode waarbij diegene impliciete kennis leert door ervaringen mee te maken en zijn of haar handelen veranderd of verbeterd maar dit niet expliciet beschrijft waardoor dit impliciete kennis blijft (Volwassenenleren.nl, z.d.). Voorbeeld hiervan is: Iedereen heeft zijn eigen manier van werken en verbetert deze maar deze wordt niet beschreven.

Externalisatie is een methode waarbij diegene impliciete kennis probeert te verwoorden en dit mogelijk verspreidt dan wordt de kennis omgezet naar iets wat waarneembaar en toegankelijk is voor andere waardoor het expliciete kennis wordt (volwassenenleren.nl, z.d.). Bijvoorbeeld het schrijven van een boek als iemand jarenlang gefunctioneerd heeft als verpleegkundige.

Combinatie is een methode waarbij expliciete kennis met andere expliciete kennis gecombineerd wordt waardoor dit nieuwe kennis kan opleveren en dit kan worden verspreid naar een groter publiek (Volwassenenleren.nl, z.d.). Bijvoorbeeld het samenleggen van artikelen voor een onderzoeksvraag en deze vastleggen in een scriptie.

Internalisatie is een methode waarbij expliciete kennis wordt omgezet naar impliciete kennis. Door het ervaren van ervaringen (dingen doen) en hierop gereflecteerd wordt ontstaat er nieuwe kennis waardoor je inzicht krijgt (Volwassenenleren.nl, z.d.).

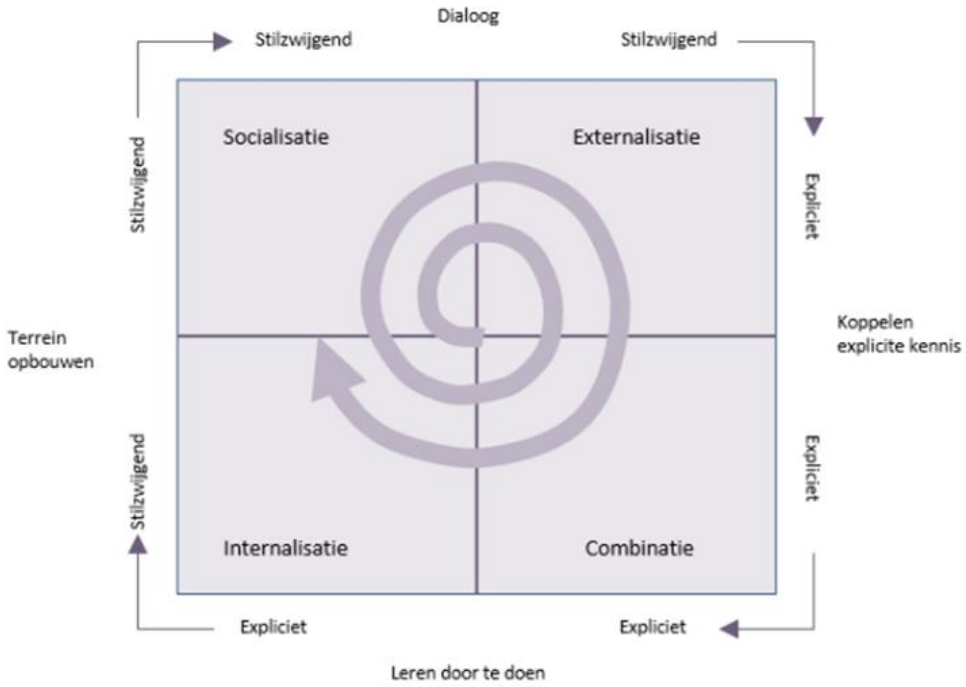

Figuur 5 Kennisdeling *o*vergenomen uit (Praxis, z.d.).

In een onderzoek dat door Vilans is onderzocht kwam er naar voren dat er 3 factoren meespelen in de succesvolle kennisdeling met anderen binnen een organisatie. Hierbij beschrijft Vilans in een korte samenvatting wat elk kenmerk inhoudt.

> De kenmerken van de interventie: De interventie moet gebruiksvriendelijk zijn. Als een handleiding niet begrijpelijk is de kans kleiner dat mensen ermee aan de slag gaan.
>
> De kenmerken van personen: Het gaat dan om individuele factoren (motivatie) en groepsfactoren (samenwerking in het team).
>
> De kenmerken van de organisatie: "Denk hierbij aan materiele factoren (zoals tijd en werkende ICT-systemen) en immateriële factoren (het beleid en de cultuur van de organisatie). (Vilans, z.d.)

Wat wordt er verstaan onder de rol jeugdverpleegkundige?

Om als jeugdverpleegkundige te kunnen functioneren moet de opleiding hbo-verpleegkunde zijn afgerond in richting kraam-, kind- of jeugdzorg. Hierna is er een keuze om zich te specialiseren in de opleiding sociaal verpleegkundige richting de JGZ, deze opleiding duurt ongeveer 2 jaar (TMI, z.d.).

"De focus van de jeugdverpleegkundige ligt op preventie en is erop gericht de gezondheid van de gehele populatie, zowel individuen als groepen te beschermen, te bewaken en bevorderen, op lichamelijk, cognitief en sociaal-emotioneel vlak" (V&VN, 2014).

Een jeugdverpleegkundige heeft met twee verschillende groepen te maken. Allereerst een categorie van kinderen 0 tot 4 jaar. Hier horen ook de ouders en de omgeving van het kind bij (zoals de school). Vervolgens een categorie van kinderen 4 tot 18 jaar. Hier horen ook de ouders en de omgeving van het kind bij (zoals de school). In beide categorieën wordt er gekeken naar de ontwikkeling op lichamelijk, cognitief en sociaal-emotioneel vlak. Dit door bijvoorbeeld een meting te doen, kijken hoe zwaar een kind weegt op de weegschaal. Er wordt ook gekeken naar de sociale omgeving van het kind en hoe het kind reageert in deze omgeving.

Als jeugdverpleegkundige werkt diegene in een multidisciplinair team. Daarnaast zijn er huisbezoeken thuis of ouders die met hun kinderen naar het consultatiebureau komen, waarbij een taak van de jeugdverpleegkundige is om ondersteuning te bieden aan ouders over de opvoeding van hun kinderen (TMI, z.d.). Deze taken zijn vastgelegd in het JGZ-basispakket (NCJ, z.d.).

2.4 Conclusie literatuuronderzoek

Wat is de invloed van de vader op de ontwikkeling van het kind bij de leeftijdscategorie 0-4 jaar?

Vaders hebben invloed vanaf dat het kind in de buik zit tot het kind volwassen is. Het belang dat de vader betrokken is maakt dat het kind een positieve ontwikkeling ondergaat op zowel sociaal emotioneel vlak als cognitief vlak. Onder de cognitieve ontwikkeling valt ook de nieuwe woordenschat die de vader het kind aanleert.

Een vader leert het kind al spelend dingen aan en er zijn 9 verschillende manieren om te spelen met het kind waardoor 64 procent van de spellen die een vader speelt met zijn kind een positieve impact heeft op de ontwikkeling van het kind.

Als de vader afwezig en niet betrokken is heeft dit negatieve gevolgen ongeacht het geslacht van het kind. Het kan ook zijn als de vader afwezig is in het leven van het kind dat dit in de latere kinderjaren zichtbaar is in het gedrag van het kind.

Hoe wordt kennis verzameld?

Om kennis te kunnen verzamelen moet eerst informatie vergaard worden. Deze moet vervolgens aangepast worden door middel van ervaring, vaardigheden en de houding of attitude van de persoon zelf. Kennis kan ingedeeld worden als impliciete kennis (persoonsafhankelijk) en expliciete kennis (persoonsonafhankelijk).

Het model van Weggeman beschrijft hoe een organisatie een kennismanagement systeem kan opzetten om een lerende organisatie te creëren. Hierbij zijn 4 manieren van kennis delen om van impliciete kennis naar expliciete kennis te gaan.

i) Socialisatie
ii) Externalisatie
iii) Combinatie
iv) Internalisatie.

Niet alleen de manier waarop impliciete en expliciete kennis wordt overgedragen is van belang maar ook spelen de kenmerken van de interventie, personen en de organisatie een factor in de kennisdeling, dit is onderzocht door Vilans (z.d.).

Wat wordt er verstaan onder de rol jeugdverpleegkundige?

Een jeugdverpleegkundige kijkt met een preventief oog naar de gezondheid van jeugdigen op individueel of op collectief niveau op zowel lichamelijk, cognitief en sociaal-emotioneel vlak. Ook wordt er rekening gehouden met de omgeving en met de ouders van de jeugdige. Hierbij begeleid en ondersteunt een jeugdverpleegkundige de ouders van het kind bij de opvoeding van hun kinderen.

2.5 Implicaties naar praktijkonderzoek

De doelgroep die ervoor zorgt dat dit onderzoek tot stand komt zijn de jeugdverpleegkundigen. Om goed te anticiperen in een gesprek met deze doelgroep is het vereist om informatie te vergaren over de doelgroep. Net hetzelfde als de aanvullende informatie over de invloed van de vader op de ontwikkeling van het kind in de leeftijdscategorie 0-4 jaar. Als het voor de onderzoeker niet duidelijk is wat de invloed van de vader op het kind is, kan tijdens het gesprek niet goed ingespeeld worden op het thema vaderschap. Deze informatie wordt meegenomen naar het praktijkonderzoek.

Door in de literatuur te duiken zijn er topics gevormd om tot praktijkdeelvragen te komen. De topics staan tussen de haakjes naast de praktijkdeelvraag.
Deze luiden als volgt:

i) Wat is de houding van de jeugdverpleegkundige tegenover de invloed van de vader op het gebied van de ontwikkeling van het kind? (attitude/houding)
ii) Wat vinden jeugdverpleegkundigen van hun eigen kennis over de invloed van de vader op de ontwikkeling van het kind? Zijn zij zich bewust van hun eigen kennis? Delen ze deze kennis ook met de ouders? (ervaring en vaardigheden/ impliciete kennis)
iii) Vanwaar hebben jeugdverpleegkundigen hun informatie vergaard over het thema vaderschap? (expliciete kennis)
iv) Wat is er nog nodig in de informatievoorziening bij jeugdverpleegkundigen over het thema vaderschap? (benodigdheden /expliciete kennis)

3. Onderzoekmethoden

In dit hoofdstuk wordt beschreven waarom er gekozen is voor een kwalitatief ontwerpgericht onderzoek die plaats vindt in de praktijk. De onderzoekspopulatie wordt geschetst samen met de in- en exclusiecriteria die daarbij hoort.

Samen met een medeonderzoeker binnen het thema vaderschap is er gezamenlijk een dataverzamelingstechniek gebruikt tijdens dit onderzoek, de contextual interviewing. Dit omdat beide onderzoekers zich op dezelfde doelgroep richten en het de wens was van de opdrachtgever om een samenwerking aan te gaan. Evenals de doelgroep die een grote werkdruk ervaart. Hierdoor komen bepaalde stukken met elkaar overeen zoals de informatieve uitnodigingsbrief, de toestemmingsverklaring en de dataverzamelingstechniek. Onder de dataverzamelingstechniek wordt begrepen, de contextual interviewing en de kwaliteitscriteria die hierop is beschreven. Elke onderzoeker heeft zich gericht op zijn eigen stuk en zijn eigen onderzoeksvraag waardoor ieder van de medeonderzoekers zijn eigen topics had voor het verzamelen van de data dat op hetzelfde moment heeft plaatsgevonden. Hierbij is een verantwoording van de topics in bijlage E te vinden. Daarnaast komt aanbod welke tweede dataverzamelingstechniek is gekozen en hoe deze heeft plaatsgevonden, de cultural probe, waardoor tot slot de analyse en kwaliteitscriteria voor beide dataverzamelingstechnieken beschreven wordt.

3.1 Type onderzoek

Dit onderzoek is samengesteld uit de praktijkvraag zoals beschreven in hoofdstuk 1 de inleiding. Samengevat is dit een ontwerpgericht onderzoek waarbij advies gegeven wordt aan de praktijk om iets te ontwerpen. Ook valt dit onderzoek onder kwalitatief onderzoek omdat er gekeken wordt naar de bewuste en onbewuste motivaties, meningen, wensen en behoeften van de doelgroep in dit geval de jeugdverpleegkundigen. Waardoor de attitude verklaart kan worden van een doelgroep (De onderzoekers, z.d.).

Doorheen dit onderzoek is er gebruik gemaakt van het double diamond model waarbij de vier stappen van het ontwerpproces aanbod komen. Dit onderzoek neemt plaats in de eerste diamant van het double diamond model waarbij de discover en define fase centraal staat en afgewisseld worden. In de eerste diamant is het belangrijk dat het advies aansluit op de essentie van het probleem en de behoefte van de doelgroep (van 't Veer, Wouters, Veeger & van der Lugt, 2020) .

In bijlage C is een figuur te vinden die laat zien hoeveel tijd vereist is in het onderzoek waarbij inzichtelijk wordt welke dataverzamelingstechniek er gebruikt is.

3.2 Onderzoekspopulatie, in- en exclusiecriteria

Dit onderzoek richt zich op de doelgroep jeugdverpleegkundigen die werkzaam zijn binnen GGD Fryslân, JGZ 0-4 jaar. Voor andere jeugdverpleegkundigen die niet werkzaam zijn binnen GGD Friesland en die werken in de JGZ 0-4 jaar kan dit onderzoek ook relevant zijn.

In dit onderzoek zijn er in totaal acht jeugdverpleegkundigen benadert waarbij ook alle acht jeugdverpleegkundigen aan een interview hebben deelgenomen waardoor er datasaturatie optrad. Na de contextual interviewen hebben alle acht jeugdverpleegkundige de kans gehad om deel te nemen aan een tweede dataverzamelingstechniek de cultural probe., waarbij er zes jeugdverpleegkundigen daadwerkelijk hebben meegewerkt aan de cultural probe. Tabel 6 schetst de in-en exclusiecriteria voor beide dataverzamelingstechnieken.

Tabel 6
In- en exclusiecriteria

Inclusiecriteria	Exclusiecriteria
Jeugdverpleegkundigen werkzaam binnen GGD Fryslân, JGZ 0-4 jaar.	Jeugdverpleegkundigen die niet werkzaam zijn binnen GGD Fryslân, JGZ 0-4 jaar.
Mannelijke en vrouwelijke jeugdverpleegkundigen.	Stagiaires van de opleiding hbo-v
Jeugdverpleegkundigen met minder dan 10 jaar werkervaring.	
Jeugdverpleegkundigen met meer dan 10 jaar werkervaring.	

3.3 Dataverzamelingsproces

Contextual interview

Voordat de data verzameld kon worden moest er eerst gezocht worden naar participanten die mee wilden werken en die binnen de in- en exclusiecriteria vielen. Samen met een medeonderzoeker is er gekeken naar de eigen contacten vanuit de opleiding hbo-verpleegkunde zoals contacten van een eerdere stage bij GGD Fryslân. Hierdoor zijn verschillende jeugdverpleegkundigen binnen GGD Fryslân benaderd die binnen de in- en exclusiecriteria vielen. Deze jeugdverpleegkundige hebben de vraag gekregen of ze mee wilden doen aan het interview. Door middel van een informatieve uitnodigingsbrief en een toestemmingsverklaring via een email (zie bijlage F). Deze toestemmingsverklaring is voor het interview ingevuld. De overige jeugdverpleegkundigen die benaderd zijn, zijn verkregen via de opdrachtgevers die in contact stond met een betrokken jeugdarts.

In de informatieve uitnodigingsbrief wordt beschreven wat de duur van het interview is (ongeveer een halfuur), wat het doel van het interview is, wat er met data gebeurt en dat deze anoniem en zorgvuldig wordt opgeborgen binnen de organisatie GGD Fryslân. De toestemmingsverklaring is voor het vragen van toestemming aan de participant zodat er gebruikt mag gemaakt worden van de data die is verkregen via het opnameapparatuur.

In totaal waren er tien jeugdverpleegkundigen benaderd waarvan acht hebben deelgenomen in het onderzoek. Door afstemming via de email met de participanten is er afgesproken waar en wanneer het interview plaats vond. Dit kon online of fysiek. Vervolgens is er besloten dat één onderzoeker samen zit met één participant. Kortom heeft elke onderzoeker vier interviews afgenomen.

Cultural Probe

De cultural probe is een methode die verder in gaat op de data die verkregen is tijdens de contextual interviews. Op het einde van de contextual interviews werd er gevraagd aan de participanten of ze ook wilden deelnemen aan deze methode. Hierbij is er informatie gegeven wat de cultural probe is, wat een cultural probe kit (een envelop waar alle materialen inzitten inclusief de opdrachten) inhoudt en wat er verwacht wordt van de jeugdverpleegkundigen, zodat de participanten een idee hebben wat deze methode inhoudt.

Als er toestemming werd gegeven, is er informatie vergaard hoe de participant de cultural probe kit in ontvangst wou nemen. Meestal werd er afgesproken dat de cultural probe kit via de post werd toegestuurd of persoonlijk in ontvangst werd genomen bij het consultatiebureau waar de participant werkt.

De participanten hadden 2 weken de tijd om de opdrachten te maken die in de cultural probe kit te vinden waren en deze weer op te sturen. Na het vergaren van de data van de cultural probe kits worden deze veilig opgeborgen binnen de organisatie GGD Fryslân.

Ethische en juridische aspecten

In dit onderzoek is er rekening gehouden met de privacy wetgeving, hierbij werd transparant aan de participanten weergegeven hoe de data verzameld is, wat er met de data gebeurt en waar deze opgeslagen wordt. Hiervoor is een toestemmingsverklaring ingevuld waarmee de participanten op elk moment konden aangeven of zij hiermee door wilden gaan. Kortom staan de waarden en belangen van de participanten centraal hieruit volgt dat dit in cocreatie gaat met de participanten (van 't Veer et al, 2020).

3.4 Dataverzamelingstechniek

Contextual interview

Voorafgaand het interview is er een topiclijst gemaakt die samengesteld is vanuit het theoretisch kader daarnaast ook de topics die de medeonderzoeker had samengesteld vanuit haar eigen onderzoek. Deze topiclijst kon tijdens het interview gebruikt worden als rode draad voor de onderzoekers om het gesprek te begeleiden zodat alle relevante thema's voor het onderzoek naar voren kwamen. In bijlage D zijn de topics benoemd waardoor er interviewvragen kon samengesteld worden.

De vorm die gekozen is voor de contextual interviews is een semigestructureerd interview. Tijdens het interview kan nog doorgevraagd worden op bepaalde thema's die van belang zijn in het interview en zodat er zo min mogelijk afgeweken wordt van de relevante thema's (Genau, 2021).

Door middel van de luisteren, samenvatten en doorvragen techniek (LSD) is dit tot stand gekomen, waardoor er tijdens het interview member checking heeft plaatsgevonden. Dit betekent dat er doormiddel van samenvatten duidelijk wordt of de onderzoeker de participant heeft begrepen. Ook na het transcriberen van het interview is er een samenvatting van het interview opgestuurd naar de participant om te checken of de informatie volledig en juist is geformuleerd.

Cultural probe

Bij de cultural probe wordt er gevraagd of de participanten enkele opdrachten willen uitvoeren die in de cultural probe kit te vinden zijn (zie bijlage I). De cultural probe kit omvat een instructiekaart waarop informatie wordt gegeven hoe de participanten de opdrachten kunnen uitvoeren, welke opdrachten er zijn, een overzicht wat er in de cultural probe kit zit en een toestemmingsverklaring voor het uitvoeren van de cultural probe (zie bijlage G en H).

Door middel van deze methode wordt er data verkregen die gericht is op de ervaringen, wensen, gewoonten en de attitude van de jeugdverpleegkundigen (van 't Veer et al, 2020). Daarnaast worden er aanvullende vragen gesteld waardoor een verduidelijking is op de brede begrippen die tijdens de analyse voorkwam in de contextual interviews. Een voorbeeld hiervan is "het is een belangrijk onderzoek" (participant 6). Hoe kan "belangrijk" worden geïnterpreteerd. De vraag die gesteld wordt vanuit de cultural probe is bijvoorbeeld 'Wat vind je als jeugdverpleegkundige belangrijk op het onderwerp vaderschap?'.

De participanten hebben twee weken de tijd om de opdrachten alleen uit te voeren binnen hun werkplaats. De jeugdverpleegkundigen hoeven dus niet vaders hierin te betrekken.

3.5 Analyse – Contextual interview & cultural probe

Voordat de resultaten geanalyseerd kunnen worden is het de voorwaarde dat de interviews getranscribeerd worden. Transcriberen is het letterlijk opschrijven wat er gezegd wordt in een interview zowel non-verbaal als verbale communicatie (van 't Veer et al, 2020). Doordat het interview getranscribeerd is het omgezet naar ruwe data waardoor dit kan verwerkt worden door een analysemethode om de resultaten inzichtelijk te maken. In dit geval is het belangrijk om een analysemethode te gebruiken waarin een grote omvang aan kwalitatieve data verwerkt kan worden en die de belangrijkste resultaten naar de voorgrond kan brengen.

Door het boek *Ontwerpen voor zorg en welzijn* (van 't Veer et al, 2020) door te nemen is er gekozen voor het gebruik van de thematic analyse. Doordat deze analysemethode meer gedegen is in vergelijking met de Affinity mapping waarbij er snel inzichten vergaard worden. Echter zit er meer werk in de thematic analyse omdat deze analyse uitgebreid naar de ruwe data kijkt.

Bij de cultural probe wordt de thematic analyse van de contextual interviews aangevuld (zie bijlage J). Waarbij dezelfde stappen van de thematic analyse aangehouden wordt, eventuele toevoegingen van codes komen erbij. In stap één is eerst alle data van de cultural probe in een transcript geplaatst zodat deze inzichtelijk is.

3.6 Kwaliteitscriteria – Contextual interview & cultural probe

Credibility en transferbility

De contextual interview bestaat uit semigestructureerde vragen passend bij kwalitatief onderzoek, waarbij de nadruk lag op het achterhalen van informatie vanuit de topics die van beide medeonderzoekers verkregen zijn uit het theoretisch kader. Door gebruik te maken van gesprekstechnieken, die verkregen zijn tijdens de Sociale Vaardigheidstraining (SOVA)-lessen, die gevolgd zijn gedurende de verpleegkundige opleiding, zijn er stappen genomen om goed voorbereid te zijn voor afname van de interviews. Tevens is er getracht doormiddel van doorvragen om het juiste, werkelijke antwoord te achterhalen. Tijdens de peer debriefing tussen de medeonderzoekers is datasaturatie vastgesteld, doordat na afname van ieder interview het transcript werd doorgenomen. "Peer debriefing is het onderzoek voorleggen aan een onafhankelijke deskundig en kritische collega die alle aspecten en aannames van het onderzoek bekijkt" (MyResearchMentor, z.d.). Na zes interviews kwamen overeenkomsten in de transcripten naar voren. Vervolgens heeft iedere medeonderzoeker daarna nog één interview afgenomen om datasaturatie vast te kunnen stellen.

Om de validiteit van de cultural probe te onderbouwen moet het volgende besproken worden. Tijdens het uitwerken van de resultaten van de contextual interviews werd het duidelijk dat sommige antwoorden nog een te brede betekenis hadden. Waardoor er gekozen is voor een tweede dataverzamelingstechniek om de data vanuit de contextual interviews te verstevigen en te checken. In de cultural probe kit zijn er voorafgaand opdrachten opgesteld die voor elke participant gelijk zijn. Met behulp van een instructiekaart (bijlage G) die helder beschreven is zodat deze niet verkeerd geïnterpreteerd kon worden. Zo kon de participant een eigen invulling geven op de opdrachten in hun eigen werkplaats waardoor de onderzoeker zelf geen invloed heeft tot invulling van de opdrachten waardoor de transferability omhooggaat. Vervolgens heeft er peer debriefing door de opdrachtgever en medeonderzoeker plaats gevonden waardoor de derde versie van de cultural probe tot stand is gekomen.

Om de transferability inzichtelijk weer te geven moet de generaliseerbaarheid van dit onderzoek besproken worden. Waarbij dit onderzoek alleen relevant is voor jeugdverpleegkundigen die samenwerken met vaders van jonge kinderen. Om de resultaten duidelijk te maken is er per praktijkdeelvraag gebruik gemaakt van citaten van de participant zodat het een beeld schets wat de participant hiermee bedoelt.

Tijdens dit onderzoek is er gebruik gemaakt van triangulatie door verschillende dataverzamelingstechnieken te gebruiken en op verschillende momenten dit te meten binnen de doelgroep. Deze data van de contextual interviewing en de data van de cultural probe zijn met elkaar vergeleken en verstevigden elkaar waardoor er data-triangulatie plaats gevonden heeft. Evenals omdat er verschillende opdrachten binnen de cultural probe uitgevoerd zijn verhoogt dit de triangulatie (MyResearchMentor, z.d.).

Dependability

Door een thick discription wordt de dependability voor dit onderzoek inzichtelijk. Aan de hand van het theoretisch kader zijn de topics verkregen. Deze vormen de opbouw voor de semigestructureerde interviewvragen (bijlage D). Doormiddel van peerfeedback die verkregen is van zowel de opdrachtgevers, begeleidend docent en medeonderzoekers (bijlage M en O) is er overeenstemming en goedkeuring verkregen betreft het meetinstrument. De verkregen feedback is meegenomen en verwerkt in het meetinstrument waardoor de betrouwbaarheid verhoogd is (Verhoeven, 2014). Tevens is de betrouwbaarheid verhoogt doordat het meetinstrument is aangepast na afname van een proefinterview tussen beide medeonderzoekers. Enkele vragen zijn anders verwoord maar bevatten wel dezelfde kern. Hierdoor zijn er gerichtere antwoorden verkregen tijdens de daaropvolgende interviews. Na toestemming van de participanten is tijdens de dataverzameling van het contextual interview gebruik gemaakt van opnameapparatuur, waarna de verkregen data getranscribeerd is. De opnames en transcripten zijn in aparte bestanden opgeslagen op een USB-stick ter voorkoming van dataverlies. Deze bestanden zijn alleen toegankelijk voor de onderzoekers van GGD Fryslân. De data is te herleiden en herhaling van metingen wordt mogelijk gemaakt, waardoor de betrouwbaarheid gecontroleerd kan worden.

De mate van onafhankelijkheid en herhaalbaarheid vergroot de betrouwbaarheid van het onderzoek (Verhoeven, 2014). Echter levert kwalitatief onderzoek subjectieve gegevens op, waardoor herhaalbaarheid in het geding komt. Wel zijn juist deze gegevens relevant voor het beantwoorden van de hoofd-, onderzoek- en praktijkvraag. Bovendien kan de methode herhaald worden maar zullen de resultaten hiervan verschillen aangezien de mening en beleving van de participanten centraal staat.

Gedurende de periode waarin de interviews werden afgenomen is er regelmatig contact geweest tussen de medeonderzoekers en opdrachtgevers over de uitvoering van het meetinstrument, waardoor peer debriefing plaatsvond. Tevens vond er member checking plaats tijdens afname van de interviews doormiddel van de LSD-techniek en naderhand door een samenvatting van het transcript toe te zenden naar de participant. Daarnaast werd er rekening gehouden met verschillende factoren waaronder de ruimte, houding, reactie op vragen en oogcontact. Tevens is er gekozen voor een rustige omgeving om afleiding te verminderen, dit te bevordering van de informatieoverdracht en betrouwbaarheid van het meetinstrument. Tijdens afname van de interviews is een tijdbestek van dertig minuten gehanteerd om de aandacht te behouden, voor het verkrijgen van betrouwbare resultaten (Verhoeven, 2014).

De context waarin de cultural probe is uitgevoerd is bij hun eigen consultatiebureau, dit is voor elke participant anders, hier kan geen inzicht in gegeven worden.

Confirmability

Voor het verhogen van de kwaliteit van het onderzoek is het van belang dat de medeonderzoekers zo objectief mogelijk zijn. De medeonderzoekers hebben zich onafhankelijk opgesteld en hebben een openhouding aangenomen tijdens de afname van de interviews. Hierdoor zijn de antwoorden van de participanten niet beïnvloed. Om ervoor te zorgen dat de participanten objectief bleven is ervoor gekozen om hen afzonderlijk te interviewen. Tevens is gebruik gemaakt van peer debriefing door tussentijds overleg te plegen, waarin de medeonderzoekers transparant naar elkaar en de opdrachtgevers waren en informatie met elkaar deelden. Voor het waarborgen van de objectiviteit en verhogen van de kwaliteit van het onderzoek (Verhoeven, 2014).

Tijdens de cultural probe is de onderzoeker tijdens het maken van de opdrachten en het verwerken van de resultaten van de cultural probe kit onafhankelijk gebleven.

Authenticity

"Het onderzoek is gebaseerd op fairness (eerlijkheid) waarbij de verschillende perspectieven van de participanten gelijke aandacht krijgen en worden gepresenteerd." (MyResearchMentor, z.d.).

Voorafgaand de interviews en de cultural probe zijn de participanten doormiddel van een informatieve uitnodigingsbrief op de hoogte gesteld van de aanleiding, doel, duur en wijze van data verzameling/verwerking, waarbij ook een toestemmingsverklaring is ingevuld door beide partijen, de medeonderzoekers en de participanten.

Tijdens het onderzoek is er gedurende het onderzoeksproces gereflecteerd waardoor de ontological authenticity (ontlogische authenticiteit) omhooggaat. Hierbij gaat het erom dat zowel de onderzoeker als de participant iets geleerd heeft uit dit onderzoek. Op het einde van de contextual interviews werd er gereflecteerd op het interview door de participant, tevens kwam dit ook tijdens de cultural probe naar voren.

4.Resultaten - Contextual interview & cultural probe

In dit hoofdstuk worden de resultaten vanuit de thematic analyse gepresenteerd per praktijkdeelvraag. Hierbij is de data vanuit de contextual interviews als de cultural probe data bij elkaar gelegd, waarin wordt weergegeven van welke dataverzamelingstechniek de data vandaan komt.

4.1 Analyse uitwerking contextual interview & cultural probe

De vijf stappen van de thematic analyse volgens van ’t Veer et al (2020) zijn aangehouden, deze is handmatig uitgevoerd op een inductieve stijl. Eerst zijn alle interviews uitschreven in transcripten. In de volgende stap zijn de transcripten na gekeken zodat er een code kan gegeven worden aan elke zin, dit wordt open coderen genoemd. Bij stap vier worden de codes gebundeld die in de context dezelfde betekenis hebben en wordt er een nieuwe naam gegeven die deze codes omvat, dit noemt axiaal coderen. Ten slotte in stap vijf worden de codes geordend waardoor er thema's en sub thema’s ontstaan. Deze thema's krijgen een naam ook kunnen er citaten van participanten geïllustreerd worden om de essentie van het thema weer te geven. Stap vier en vijf wisselen elkaar af omdat het een iteratief proces is (van 't Veer et al, 2020).

De eerste versie van de thematic analyse is via post-its op de computer gemaakt. In stap vijf zijn de verbanden in codes en thema's inzichtelijk gemaakt door Microsoft Excel. Bij de thematic analyse staat er bij de codes hoe vaak deze beschreven worden. De thematic analyse is vervolgens aangevuld door de data die uit de cultural probe kwam, dit is met een andere kleur aangevuld.

4.2 Achtergrondinformatie participanten

In totaal zijn er zes participanten die minder dan 10 jaar ervaring had binnen GGD Fryslân die deelnamen aan de contextual interviews. Tevens was er één participant die meer dan 10 jaar ervaring had bij de GGD. Waarbij alle participanten van het vrouwelijk geslacht is.

4.3 Attitude van participant tegenover de invloed van de vader op ontwikkeling.

Bij vier participanten wordt er aangegeven dat de rol van de vader even belangrijk is als die van de moeder waarbij alle vier van de participanten aanduidt dat er een verschil zit in de invloed van moeder dan als die van de vader op het kind. Tweemaal werd er een gelijkaardig citaat weergegeven: "Een vader heeft zestig procent invloed en een moeder veertig procent invloed op de ontwikkeling van het kind'' (participant 1 & 8). Tevens geeft één participant een verklaring af waardoor dit verschil ontstaat "Moeder en vader wordt elk in een rol gedrukt waardoor verschillen ontstaan" (participant 8). In tegenstelling tot drie participanten die aangeven dat ouderschap centraal staat. Dit thema wordt samengevat met de volgende citaat "Onderscheid moeder en vader mag er eigenlijk niet meer zijn" (participant 7). Waarbij elk van de participanten dit thema aanvult met wat zij hier belangrijk in vinden. De sub thema's die hier op de voorgrond staan is de vertrouwensband met de ouders, veilige hechting en dat het van belang is dat kinderen zien hoe ouders op een gelijkwaardige manier met elkaar omgaan.

Tijdens de cultural probe is er gevraagd aan de participanten welke waarden zij van belang vinden op het thema vaderschap met behulp van een inspiratiebron, de waardentabel of emotiecirkel in de cultural probe kit (Proud2bme, 2021 ; Het leven van lina, 2020). Hierbij kwamen de waarden betrokkenheid en betrouwbaarheid bij drie participanten naar voren. Waarbij vier waarden een gelijke stand hadden wat twee keer op de voorgrond stond. Dat zijn de waarden samenwerking, communicatie, gelijkwaardigheid, avontuurlijk en aandacht. Andere waarden die niet in de meerderheid terugkwamen waren de waarden zelfvertrouwen, nuchterheid, medeverantwoordelijkheid, veiligheid en kennis over de ontwikkeling van het kind.

Doorheen de interviews wordt aangegeven wat het verschil is tussen de invloed van de moeder en de invloed van de vader op het kind. Hierbij de beschrijving van de moeder volgens de participanten

i) Moeders voelen emotioneel sneller aan wat er aan de hand is met het kind.
ii) Ze zijn er voor de rust en regelmaat.
iii) Hebben een leidende en sturende rol waarbij er aansturing gegeven wordt aan de partner. Waarbij de volgende citaat wordt gegeven "Het gevoel dat vaders niet aan de zijlijn staan maar onderdeel zijn van het gezin, moeders hebben daar ook een rol in" (participant 8).
iv) Ze bewaken de grenzen van het kind.
v) Waarbij twee keer gezegd wordt dat moeders wat meer moeten loslaten.
vi) Tot slot wordt er twee keer gezegd dat moeders de zorgtaken op zichzelf nemen.

De beschrijving van de vader volgens de participanten

i) Twee keer wordt verteld dat vaders zijn gericht op dingen doen met het kind.
ii) Drie keer wordt verteld dat vaders los omgaan met de grenzen van het kind waarbij de volgende citaat dit thema het beste beschrijft: " Een vader die weet hoe hij zijn kind kan uitdagen en begrenzen"(participant 6).
iii) Vaders laten de buitenwereld zien aan hun kind.
iv) Twee keer wordt aangegeven dat vaders meer papadagen hebben waardoor er gedeelde zorg is.

Eén participant beschrijft vervolgens de volgende citaat "Vader vanaf begin al een actieve rol, dan zal hij deze vasthouden en ook verantwoordelijk voelen en aansturing nodig hebben" waarbij een andere participant dit aanvult met "Een betrokken vader is een voordeel voor moeder en vader" (participant 8).

4.4 Ervaring van participant op eigen kennis over invloed van de vader.

Bij deze vraag kwamen verschillende antwoorden aanbod waarbij één participant aangeeft dat ze de basiskennis heeft en een andere participant verteld hier weinig kennis over te hebben. Ten slotte is er één participant die niet op de vraag in gaat. Twee participanten beschrijven dat ze hun kennis hebben opgedaan door werkervaring op te bouwen bij hun vorige baan. Waarbij twee participanten vertellen dat ze toenemende kennis hebben door de werkzaamheden die ze als jeugdverpleegkundige doen. Dit wordt aangekaart met het aanbod aan interne cursussen en scholingen die de rol van de vader en ouderschap belichten.

Toen er gevraagd werd waar specifiek die kennis vandaan komt worden er verschillende bronnen weergegeven

i) Boeken
ii) Het NCJ (Nederlands Centrum Jeugdgezondheidszorg)
iii) Van programma's op televisie op gebied van opvoeding en rol van de vader
iv) Internet
v) Waarbij twee keer wordt aangegeven door met collega’s erover te sparren
vi) Twee keer weergegeven door zelf ouder te zijn met een partner

Inzet van eigen kennis tijdens consult met ouders

Ten eerste wordt aangekaart door drie participanten dat het van belang is dat er gelijkheid is aan informatievoorziening voor beide ouders. Vervolgens wordt dit thema aangevuld door twee participanten die vinden dat verantwoordelijkheid bij de ouders moet blijven.
Waarbij vier participanten het van belang vinden dat ouders de zorg kunnen verdelen met elkaar. Tevens vinden de participanten het belangrijk dat er een eigen leven is naast de zorg van hun kinderen, dit wordt tweemaal bevestigd door de participanten. Ook wordt er gekeken naar de behoefte van ouders, daarop wordt ondersteuning geboden waarbij het inzicht vergroot wordt onder de ouders. Een ander thema die aan bod komt is het belang van hechting en communicatie van het kind.

Tijdens de contextual interviewing is er niet veel informatie gegeven over welke thema's er tijdens een consult besproken wordt met de vader. Deze vraag is gesteld tijdens de cultural probe waarbij wordt bevestigd door alle participanten dat alle thema's wordt besproken met zowel de moeder dan met de vader en dat er geen verschillen zitten in deze thema's. Een participant geeft aan dat er wel een verschil zit in het beantwoorden van de thema's door ouders. "Vaders reageren meer op ontwikkeling etc. Moeders meer op emoties" (participant 1). De hoofdthema's die besproken worden zijn, de voeding, ontwikkeling en groei, slapen, karakter, opvoeding, gezondheid van het kind en ouderschap. Waarbij één participant aangeeft dat ouderschap soms minder besproken wordt door de tijdsdruk.

Bij de cultural probe werd er gevraagd aan de participanten of ze elk drie tips zouden kunnen geven aan een kersverse vader. Hierbij stond deze tips op de voorgrond.

i) Drie keer wordt benoemd dat een vader de tijd moet nemen om het kind te leren kennen.
ii) Twee keer wordt aangegeven dat teamwork vereist is onder de ouders voor het verdelen van zorgtaken.
iii) Hierbij wordt twee maal vertelt over activiteiten die gedaan kunnen worden met het kind zoals zingen en huid op huid contact te hebben met het kind.
iv) Twee keer wordt verteld dat vaders hun gevoel moeten volgen en waarbij één keer verteld wordt om vragen te durven stellen naar andere.
v) Ten slotte wordt er één keer geadviseerd dat vaders naar de verlofregeling kijken.

Inzet van eigen kennis door uitvoering opdracht

Bij de cultural probe werd er gevraagd aan de participanten of ze een folder wilden maken zodat vaders sneller geneigd zijn om naar het consultatiebureau te komen. Vier van de vijf participanten hebben deze opdracht gemaakt. Drie hebben een folder gemaakt waarbij één participant uitlegt geen folder te willen maken omdat de participant van mening is dat persoonlijk contact belangrijker is. De volgende citaat geeft dit weer "Geen folders gericht op vaders. Hou het algemeen met foto moeder en vader bij folders" (participant 3).

De drie participanten die een folder hebben gemaakt speelde alle drie in op de ontwikkeling van het kind om de vader te betrekken. Hierbij geeft één participant aan wat de invloed van de vader is op de ontwikkeling van het kind zoals een verbeterde taalontwikkeling en een positieve invloed op de cognitieve, emotionele, sociale en fysieke ontwikkeling. Waarbij de twee andere participanten het vanuit het perspectief van de ontwikkeling van het kind bekeken zoals het thema voeding. Eén participant had de volgende slogan bedacht voor op de folder die dit thema beschrijft. "Kleine tips hebben soms grote gevolgen om de opvoeding te vergemakkelijken" (participant 1).

De inhoud van alle folders is beschreven in de tweede persoonsvorm. Waarbij twee participanten op de voorkant van de folder een afbeelding heeft staan van een vader met een kind. Hierbij heeft één participant geen foto gebruikt maar de slogan ‘’samen ouders’’ (participant 1).

Bewustwording eigen kennis op thema vaderschap

Tijdens de cultural probe is er gevraagd of de participanten bewust waren van de eigen kennis die ze hadden na de uitvoering van de opdrachten binnen de cultural probe kit. Hierbij gaven drie participanten van de vijf aan dat ze bewust waren van hun eigen kennis die ze meedroegen. Waarbij één participant aangaf weinig kennis hierover te hebben en één participant aangaf zich niet bewust te zijn van de eigen kennis over het thema vaderschap.

Daarnaast werd na het maken van de cultural probe gevraagd wat de emoties zijn van de participanten, dit met behulp van een emotiecirkel. Hierbij komt de emotie gestimuleerd drie keer voor. Terwijl geamuseerd en energiek twee keer voor komt. Ook wordt er besproken dat de cultural probe ervoor zorgt dat participanten gaan nadenken en er bewustwording wordt gecreëerd, waarbij een andere participant aangeeft dat ze zich onbekwaam voelt en de volgende citaat weergeeft ‘’om me meer te verdiepen in vaderschap" (participant 5). Ten slotte gaf één participant aan de emotie ‘’tevreden’’ te ervaren omdat ze blij is hoe ze dit thema aanpakt.

4.5 Informatievoorziening

Attitude tegenover de informatievoorziening in opleiding op thema vaderschap

Bij de contextual interviews zijn er vier participanten die vertellen dat ze geen herinnering hebben dat dit thema besproken is tijdens de opleiding, waarbij drie participanten bevestigen dat ze weinig informatie hierover hebben verkregen tijdens de opleiding. Eén participant uitte dat de opleiding te breed is om daar alle vakken van verpleegkunde in te stoppen, waarbij een andere participant dit thema aanvult, dat er tijdens de opleiding en stage het meer gericht is op kinderen maar dat ouders daar ook onder vallen.

Drie participanten gaven aan dat er een behoefte was aan informatie tijdens de opleiding. Eén participant gaf aan de informatie heeft opgedaan tijdens haar werk. Hierbij verklaart een andere participant dat ze deze informatie tijdens een vervolgopleiding heeft gevonden. Ook was er een participant die aangaf dat ze tijdens de opleiding minder kennis had over dit thema.

Toevoegingen op de informatievoorziening in opleiding op thema vaderschap

Vier participanten gaven vervolgens aan dat de opleiding moet mee ontwikkelen en welke aanvullingen ze wouden zien in hun opleiding.

i) De toegankelijkheid tot kind-, kraam-, jeugdrichting in opleiding.
ii) Het verschil tussen de invloed van de moeder en vader.
iii) Kennis over invloed en rol van vader en erkenning dat vaders even belangrijk zijn als moeders.

Tevens is er één participant die verteld dat dit niet binnen de hbo verpleegkunde moet vallen waarbij de volgende citaat wordt gegeven: "Theorie is heel mooi maar praktijk is anders" (participant 7).

Benodigdheden in informatievoorziening op thema vaderschap

Nadat deze vraag gesteld werd aan alle participanten was er daarentegen één participant die vertelde geen behoefte aan extra informatie nodig te hebben. Waarbij alle andere participanten open staan voor nieuwe informatie. Hieraan gaven de participanten aan op welke manier ze deze informatie willen zien. De invullingen zijn verschillend aan dit thema.

Drie participanten gaven aan dat ze graag een onderzoek zien waarbij de behoefte van de vaders in kaart wordt gebracht. Daarnaast zijn er twee participanten die aangaven dat vaders misschien een andere benaderingswijze willen hebben dan op de huidige manier op het consultatiebureau en dit willen terugzien in de vorm van gesprekstechnieken die hun daarbij helpen. Het volgende citaat maakt dit thema duidelijk "Connectie maken met vaders vergt andere skills dan met moeder" (participant 8). Een andere participant vult dit thema aan met een scholing over de behoefte van de vaders.

Vervolgens gaf één participant aan dat ze graag een scholing wil zien over de hechting.

Drie participanten gaven aan om onderzoek te doen naar hoe vaders het ouderschap ervaren en of de beleving verschilt tussen de moeder en vader in het ouderschap. Ook werd dit thema aangevuld dat ze willen weten hoe vaders de zorg vanuit de JGZ ervaren. De participant legde vervolgens uit hoe ze dit voor haar ziet met een citaat: " Er kan bijvoorbeeld een peiling gedaan worden in de gemeente onder de vaders zodat de JGZ inzicht krijgt in wat vaders leuk vinden om te weten qua informatie" (participant 1).

5. Conclusie en discussie

Dit onderzoek heeft als onderzoeksvraag: Wat is de beleving van de jeugdverpleegkundige binnen GGD Friesland over hun eigen kennis omtrent de invloed van de vader op de ontwikkeling van het kind bij de leeftijdscategorie 0-4 jaar? Om op deze vraag een antwoord te geven wordt er teruggeblikt naar de belangrijkste resultaten van de praktijkdeelvragen.

5.1 Brede conclusie op praktijkdeelvragen

De attitude/houding van de jeugdverpleegkundigen geven aan dat de belangrijkste waarden betrokkenheid en betrouwbaarheid is voor het thema vaderschap. Waarbij ze aangaven dat de rol van de vader even belangrijk is als die van de moeder en dat ouderschap centraal staat. Echter zit er een verschil tussen de invloed van de vader als die van de moeder, dit verschil beschrijven de jeugdverpleegkundigen in het hoofdstuk 4 de resultaten.

Jeugdverpleegkundigen hebben hun eigen kennis opgebouwd door eerdere werkervaringen mee te nemen en werkzaamheden te vervullen. Jeugdverpleegkundigen vinden het belangrijk dat er gelijkheid is aan informatievoorziening waarbij de ouders de zorg met elkaar verdelen. Door alle jeugdverpleegkundigen werd er bevestigd dat er geen verschil zit tussen de thema's die tijdens het consult worden besproken met zowel de vader als de moeder. Waarbij de helft van de jeugdverpleegkundigen aangaf dat het belangrijk is voor een nieuwe vader dat ze de tijd nemen om hun kind te leren kennen en de zorgtaken verdeeld zijn tussen de ouders. Bij alle jeugdverpleegkundigen die de informatiefolderopdracht gemaakt hebben wordt er ingespeeld op de ontwikkeling van het kind om vaders te betrekken bij het consultatiebureau.

De helft van de jeugdverpleegkundigen gaven aan zich bewust te zijn van hun eigen kennis over het thema vaderschap, waarbij twee jeugdverpleegkundigen vertelden weinig kennis te hebben of zich niet bewust te zijn van dit thema. Waaronder het maken van de cultural probe de jeugdverpleegkundigen zich energiek, gestimuleerd, geamuseerd en bewust voelen.

De attitude van de jeugdverpleegkundigen tegenover de informatievoorziening van de opleiding hbo-v is dat de ze aangeven geen herinnering tot weinig kennis over het thema vaderschap hebben verkregen. Hierbij wordt beschreven dat ze de informatie bij een vervolgopleiding of door werkervaring hebben opgebouwd. Waarbij drie van de zeven jeugdverpleegkundigen aangeven dat er een behoefte was aan informatie tijdens de opleiding.

Zes van de zeven jeugdverpleegkundigen geven aan open te staan voor extra informatie. Waarbij drie participanten aangaven onderzoek te willen zien waarbij de behoefte van vaders in kaart wordt gebracht. Twee participanten gaven aan dat vaders misschien een andere benaderingswijze willen dan de huidige, waarbij de andere drie participanten willen weten met een onderzoek hoe vaders ouderschap ervaren en of dit verschilt met de beleving van moeder als dat van de vader.

5.2 Slotconclusie

Wat is de beleving van de jeugdverpleegkundige binnen GGD Friesland over hun eigen kennis omtrent de invloed van de vader op de ontwikkeling van het kind bij de leeftijdscategorie 0-4 jaar?

De waarden die bij dit thema centraal staan is betrokkenheid en betrouwbaarheid volgens de jeugdverpleegkundigen. Jeugdverpleegkundigen vinden beide rollen van de ouders belangrijk waarbij dezelfde informatie weer gegeven wordt aan elke ouder. Hierbij vinden jeugdverpleegkundigen van belang dat ouders de zorgtaken samen kunnen verdelen (kennisdeling). Daarentegen weten jeugdverpleegkundigen dat de invloed van de vader verschilt met die van de moeder. Daarbij weten jeugdverpleegkundigen dat ze contact met vaders kunnen hebben als ze over de ontwikkeling van het kind praten.

De helft van de verpleegkundigen is zich bewust over hun eigen kennis zijn op het thema vaderschap. De opleiding hbo-v biedt weinig informatie betrefende het thema vaderschap. De jeugdverpleegkundigen willen dat de opleiding zich mee ontwikkelt.

Zes van de zeven verpleegkundigen staan open voor meer kennis over de invloed van de vader en willen graag vervolgonderzoek zien. Onderzoek naar de behoefte van vaders en onderzoek hoe vaders ouderschap ervaren en of dit verschilt met de beleving van moeder als dat van de vader.

5.3 Betekenis voor de praktijk

Doordat er onderzoek is gedaan naar wat de beleving is van jeugdverpleegkundigen over hun eigen kennis is er inzicht gecreëerd. Hoe en van waar de jeugdverpleegkundigen deze kennis vergaard hebben, wat de motivatie is van de jeugdverpleegkundige op het thema vaderschap, wat zij belangrijk vinden om te bespreken met de ouders. En ten slotte dat jeugdverpleegkundigen bewust zijn van hun eigen kennis en wat zij nog graag aan informatie/onderzoek willen weten.

Dit alles draagt een bijdrage aan de praktijkvraag: "Hoe kan de JGZ beter inspelen op de rol van de vader in de ontwikkeling en opvoeding van kinderen" (GGD Fryslân, z.d.). Door dit onderzoek wordt aangeduid wat het belang is van kennisdeling binnen de organisatie dit is vanuit de literatuur en praktijk bevestigd. De jeugdverpleegkundigen geven aan dat ze graag nog extra informatie willen hebben zodat ze zich kunnen inleven naar de behoefte bij de vaders. Hierbij wordt er in het hoofdstuk aanbevelingen nog adviezen gegeven om dit te bewerk stellen.

5.4 Inhoudelijke discussie

In dit hoofdstuk wordt weergegeven waar de literatuur overeenkomt met de praktijk en omgekeerd. Hierbij worden er eventuele verschillen aangeduid en verklaart wat interessant is aan bepaalde resultaten.

Focus onderzoek

Allereerst is de focus in dit onderzoek op de beleving van de jeugdverpleegkundigen op hun eigen kennis en wordt deze kennis niet getoetst.

Link literatuurvraag versus praktijkvraag

De praktijkvragen zijn opgesteld door de topics die vergaard zijn bij het theoretisch over de praktijkvraag hoe kennis verkregen wordt. Hieruit kwam naar voren dat dit te maken heeft met de informatie die aangepast wordt aan de persoonlijke ervaring, vaardigheden en attitude, de impliciete kennis. Waarbij de impliciete kennis die een persoon bij zich draagt moeilijk kan beschreven en het expliciet moet gemaakt worden aan de hand van een gesprek of het maken van opdrachten om deze informatie over te dragen naar anderen, zo ontstaat kennisconversie. Door kennisconversie kon deze impliciete kennis omgezet worden naar de expliciet kennis en omgekeerd tijdens de dataverzamelingstechnieken. Waarbij de helft van de jeugdverpleegkundigen tijdens de dataverzamelingstechniek aangaven zich bewust te zijn van hun eigen kennis en de andere helft dit pas na de uitvoering aangaf. Hierbij zijn twee methoden (de socialisatie en internalisatie) van het model van Nonaka en Takeuchi gebruikt, deze is ingezet tijdens het praktijkonderzoek. Bij de praktijkvraag, wat is de invloed van de vader op het kind. Bij de beantwoording van deze praktijkvraag tijdens het interview werd er geen specifiek antwoord weergegeven terwijl het maken van de opdrachten dit wel gebeurde. De informatie die gegeven werd is dat een vader bijdraagt aan een verbeterde taalontwikkeling en een positieve invloed heeft op de cognitieve, emotionele, sociale en fysieke ontwikkeling.
In de literatuur werd er vermeld dat een vader al spelend kinderen dingen aanleert dit door allerlei verschillende spellen. Waardoor dit bijdraagt tot een positieve impact op de ontwikkeling van het kind en dat het kind nieuwe woordenschat aangeleerd krijgt.
In de praktijk kwam een gelijkaardig effect, tijdens de interviews werd beschreven dat vaders gericht zijn op dingen doen met het kind en het kind leren uitdagen en begrenzen. Tijdens het praktijkonderzoek volgde er een indruk dat de jeugdverpleegkundigen het moeilijk vinden om de moederrol en vaderrol apart te zien omdat ouderschap centraal staat. Wat daarentegen interessant is, is dat tijdens de opdracht van de informatiefolder alle jeugdverpleegkundigen die deze opdracht uitgevoerd hebben, inspelen op de ontwikkeling van het kind om vaders te betrekken.

Vanuit de literatuur om optimaal kennis te delen met andere zijn er drie factoren die een rol spelen in de kennisdeling. Dat zijn de kenmerken van de interventie, personen en organisatie. In dit onderzoek is er gekeken naar de jeugdverpleegkundigen waarbij de kenmerken van de interventie en organisatie niet beschreven zijn. Voor een optimale kennisdeling is het vereist om een veilige plaats te hebben om de kennis te delen. In dit onderzoek is er niet gekeken of GGD Friesland een veilige organisatiecultuur heeft. Daarentegen zijn de kenmerken van de jeugdverpleegkundigen onderzocht in dit onderzoek. Dit bevat de motivatie dat jeugdverpleegkundigen. Zoals de motivatie dat jeugdverpleegkundigen het van belang vinden dat de informatie hetzelfde is voor beide ouders. Hierbij is het interessant is dat er door één jeugdverpleegkundige werd aangegeven dat er een verschil is tussen de moeder en vader op de beantwoording tussen de thema's in de informatievoorziening. Als het bijvoorbeeld over het emotionele gaat reageert de moeder en als het over ontwikkeling gaat reageert de vader.

Jeugdverpleegkundigen weten dat de opleiding hbo-v gericht is op het meegeven van allerlei gedeelten van het verpleegkundig vak. Echter is de opleiding hbo-v op het thema jeugdgezondheidszorg vooral gericht is op kinderen maar niet op ouders. Jeugdverpleegkundigen vinden dat ouders daar ook onder vallen en dat de opleiding moet mee ontwikkelen waarbij kennis mag meegegeven worden wat de invloed van vader en moeder is en het verschil hierin. In dit onderzoek werd er aangegeven dat er een behoefte was aan informatie door drie van de zeven participanten tijdens de opleiding hbo-v.

Vanuit de praktijk kwam naar voren dat bijna alle verpleegkundigen open staan voor informatie over de behoefte van vaders. Daarnaast informatie over hoe ouders het ouderschap ervaren en of de beleving hierin verschilt met moeder als vader. Ook werd hier invulling opgegeven dat vaders misschien een andere benaderingswijze willen zien en dat er vaardigheden nodig zijn om vaders te betrekken.

5.5 Methodologische discussie

In dit hoofdstuk wordt er per onderdeel de sterke punten en verbeterpunten van dit onderzoek aangekaart.

Deelnemers bij dataverzamelings- techniek, proces

Bij de contextual interviewing is er één interview geschrapt waarbij de participant onvoldoende antwoord gaf op de vragen die gesteld werden. Daarnaast is tijdens de cultural probe is één cultural probe kit niet gebruikt omdat de participant één te laat was met inleveren. Ondanks deze voorvallen is er toch datasaturatie bereikt.
Bij de inclusiecriteria stond er dat jeugdverpleegkundige die meer dan 10 jaar ervaring hebben bij GGD Fryslân meegenomen werden in dit onderzoek. Doordat er maar één participant aanwezig is die binnen deze doelgroep viel kan deze doelgroep niet gerepresenteerd worden.

Kwaliteitscriteria

Bij het begrip confirmability is er geen gebruik gemaakt van external auditing. Dit is een controle van het onderzoek door een andere onderzoeker die niet betrokken is bij het onderzoeksproces. Hierbij is er wel een feedback verkregen vanuit een medeonderzoeker tijdens het onderzoek waarbij peer debriefing is toegepast. Door het gebruik van verschillende dataverzamelingstechnieken wordt het onderzoek vanuit verschillende hoeken bekeken waardoor er triangulatie is ontstaan.

Analyse van de resultaten

De resultaten zijn beschreven op basis van belevingen van de jeugdverpleegkundigen om dit inzichtelijk weer te geven is er gebruik gemaakt van citaten zodat de interpretatie van het citaat overeenkomt met het citaat.

Tijdens de uitwerking van de analyse van de contextual interviews is de thematic analyse gebruikt. Hierbij is stap drie van de thematic analyse niet uitgevoerd (van ’t Veer et al, 2020). In deze stap zou de onderzoeker met een medeonderzoeker moeten vergelijken welke codes er gevormd zijn vanuit de transcripten.

In bijlage K is er aanvullende informatie te vinden die vergaard is tijdens de contextual interviews en cultural probe. Deze informatie was niet relevant voor dit onderzoek daarom staat deze in de bijlage.

6.Aanbevelingen

Vervolgonderzoek behoeften van vaders/ beleving ouders

Een advies vanuit dit onderzoek aan GGD Friesland is dat er onderzoek wordt gedaan naar de behoefte van vaders en hoe ouders het ouderschap ervaren en of de beleving hierin verschilt met de moeder als vader. De informatie vanuit het onderzoek kan teruggekoppeld worden aan de jeugdverpleegkundigen in de vorm van een scholing. Waarbij vaardigheden zoals gesprekstechnieken worden aangetoond zodat deze ingezet worden bij het consultatiebureau.

Vervolgonderzoek veilige organisatiecultuur GGD Fryslân

Een advies vanuit dit onderzoek aan GGD Friesland is dat er onderzoek wordt gedaan binnen GGD Friesland om te kijken of er een veilige organisatiecultuur is waarin kennis veilig kan overgebracht worden onder collega's maar ook ouders. Hierbij wordt in hetzelfde onderzoek geadviseerd om het kennismanagementsysteem mee te nemen die gebruikt wordt binnen GGD Friesland. Zoals het kennisnet bij GGD GHOR (Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio) (Yard, z.d.).

Vervolgonderzoek aanpak binnen consultatiebureau

Een volgend advies is dat de aanpak binnen het consultatiebureau bijgesteld moet worden. Door dit onderzoek is belicht dat jeugdverpleegkundigen hun kennis over vaderschap makkelijker kunnen overbrengen door middel van het maken van opdrachten dan tijdens een gesprek. Bij een consultatiebureau zijn het vooral gesprekken met ouders. Hierbij wordt het advies gegeven om meer dingen te doen tijdens dit gesprek zodat de kennisdeling optimaal is. Een voorbeeld hiervan is het maken van kleine opdrachten met de ouders. Hiervoor zou er nog vervolgonderzoek moeten gedaan worden hoe deze 'doe dingen' kunnen ingevuld worden.

Innovatie extra informatievoorziening na opleiding hbo-v

Een volgend advies voor GGD Friesland is dat toekomstige medewerkers die de opleiding hbo-v hebben afgerond en vervolgens komen werken bij GGD Friesland een extra informatievoorziening krijgen in de vorm van een cursus. Waarbij informatie gegeven wordt over de invloed van de vader en moeder op het kind, waardoor er basiskennis gevormd kan worden.

Literatuurlijst

Betekenisdefinitie. (z.d.). *Betekenis vaardigheden.* Geraadpleegd op 9 maart 2022, van https://www.betekenis-definitie.nl/vaardigheden

De onderzoekers. (z.d.). *Wat is kwalitatief onderzoek?* Geraadpleegd op 31 maart 2022, van http://de-onderzoekers.nl/kwalitatief-onderzoek/wat-is-kwalitatief-onderzoek/

Depasse.nl. (2011, 16, mei). *Het verschil tussen kennis en informatie – who cares?* Geraadpleegd op 3 maart 2022, van https://www.depasse.nl/verschil-kennis-informatie

Encyclo.nl. (z.d.). *Attitude definities.* Geraadpleegd op 7 maart 2022, van https://www.encyclo.nl/begrip/attitude

Encyclo.nl. (z.d.). *Ervaring definities.* Geraadpleegd op 7 maart 2022, van https://www.encyclo.nl/begrip/ervaring

Fahad, F. (2017, 2, mei). *De probleemanalyse van je scriptie.* Geraadpleegd op 9 februari 2022, van https://24editor.com/de-probleemanalyse-van-je-scriptie/

Farnese, M.L. & Barbieri, B. & Chirumbolo, A. (2019, 10, december). *Managing knowledge in organizations: A Nonaka's SECI model operationalization.* Geraadpleegd op 22 maart 2022, van https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/31920792/

Fitzsimons, E. & Villadsen, A. (2019, februari). *Father departure and children's mental health: How does timing matter?* Geraadpleegd op 3 maart 2022, van https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/30660390/

Flouri, E., Narayanan, M.K. & Midouhas, E. (2015, november). *The cross-lagged relationship between father absence and child problem behaviour in the early years.* Geraadpleegd op 17 maart 2022, van https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/25708874/

Genau, L. (2021, 8, september). *Semigestructureerd of half-gestructureerd interview: voorbeeld.* Geraadpleegd op 20 maart 2022, van https://www.scribbr.nl/onderzoeksmethoden/semigestructureerd-interview/

GGD Fryslân. (z.d.). *Over ons.* Geraadpleegd op 7 februari 2022, van https://www.ggdfryslan.nl/over-ggd/

Het leven van Lina. (2020, 27, september). *Gevoelens.* Geraadpleegd op 3 april 2022, van https://fibromyautist.blog/2020/09/27/gevoelens-4/

InfoNu.nl (2011, 31, mei). *Kenniscreatie in organisaties.* Geraadpleegd op 11 maart 2022, van https://zakelijk.infonu.nl/management/74109-kenniscreatie-in-organisaties.html#:~:text=Bij%20kennisconversie%20zetten%20we%20de,binnen%20een%20bepaalde%20context%20geven

Kieviet, E. (2018, 16, april). *'Vaders moeten meer betrokken worden bij de opvoeding'.* Geraadpleegd op 15 februari 2022, van https://eenvandaag.avrotros.nl/item/vaders-moeten-meer-betrokken-worden-bij-de-opvoeding/

Lambregts, J., Grotendorst, A. & van Merwijk, C. (2020). *Bachelor nursing 2020: Een toekomstbestendig opleidingsprofiel 4.0.* Geraadpleegd op 18 maart 2022 van

https://www.venvn.nl/media/aadklpzc/opleidingsprofiel-bachelor-of-nursing-2020.pdf

MyResearchMentor. (z.d.). *Technieken om authenticiteit te controleren.* Geraadpleegd op 20 april 2022, van https://myresearchmentor.nl/authenticiteit-in-kwalitatief-onderzoek/

MyResearchMentor. (z.d.). *Technieken om de geloofwaardigheid te controleren.* Geraadpleegd op 20 april 2022, van https://myresearchmentor.nl/geloofwaardigheid-in-kwalitatief-onderzoek/

MyResearchMentor. (z.d.). *Technieken om de overdraagbaarheid te controleren.* Geraadpleegd op 20 april 2022, van https://myresearchmentor.nl/overdraagbaarheid-in-kwalitatief-onderzoek/

NCJ. (z.d.). *Basispakket JGZ.* Geraadpleegd op 17 februari 2022, van https://www.ncj.nl/themadossiers/uitvoeringskader/basispakket-jgz/

NCJ. (2013). *Richtlijn: Opvoedondersteuning (2013).* Geraadpleegd op 31 maart 2022, van https://www.ncj.nl/richtlijnen/alle-richtlijnen/richtlijn/?richtlijn=9&rlpag=674#:~:text=Taken%20jeugdverpleegkundigen%20in%20de%20JGZ,van%20jeugdverpleegkundigen%20in%20de%20JGZ

NHL Stenden Hogeschool. (z.d.). *Studiehandleiding advies.* Geraadpleegd op 1 februari 2022, van, https://blackboard.nhlstenden.com/ultra/institution-page

NIH. (z.d.). *Medical subject Headings.* Geraadpleegd op 15 maart 2022, van https://www.ncbi.nlm.nih.gov/mesh/

Praxis. (z.d.). *Nonaka en Takeuchi.* Geraadpleegd op 25 maart 2022, van https://www.praxisframework.org/nl/library/nonaka-and-takeuchi

Proud2bme. (2021, 18, april). *Wat zijn jouw kernwaarden?* Geraadpleegd op 3 april 2022, van https://www.proud2bme.nl/Proud2Live/Wat_zijn_jouw_kernwaarden

Reflectiesite.nl. (z.d.). *Model Korthagen*. Geraadpleegd op 15 februari 2022, van https://reflectiesite.nl/model-korthagen/#.XcRwWzNKiM8

Researchgate. (z.d.). *Figure 4.* Geraadpleegd op 31 februari 2022, van https://www.researchgate.net/figure/Levels-of-evidence-by-the-Oxford-Centre-for-Evidence-Based-Medicine_fig4_333482196

Rooijakkers, M. (2018, 24, mei). *Wat is kennismanagement en waarom kan een organisatie niet zonder?* Geraadpleegd op 15 maart 2022, van https://www.studytube.nl/blog/wat-is-kennismanagement-en-waarom-kan-een-organisatie-niet-zonder

Robinson, E.L., StGeorge, J. & Freeman, E.E. (2021, 13, mei). *A systematic review of father-child play interactions and the impacts on child development.* Geraadpleegd op 21 maart 2022, van https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/34068176/

Schwarz, K. (2020, 20, januari). *Kennismanagement, wat is het eigenlijk?* Geraadpleegd op 28 maart 2022, van https://www.managementimpact.nl/artikel/kennismanagement-wat-is-het-eigenlijk/

Sethna, V., Perry, E., Domoney, J., Iles, J., Psychogiou, L., Rowbotham, N.E.L., Stein, A., Murray, L. & Ramchandani, P.G. (2017, mei). *Father-child interactions at 3 months and*

24 months: contributions to children's cognitive development at 24 months. Geraadpleegd op 22 maart 2022, van https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/28449355/

Testcentrum Groei. (z.d.). *Vaardigheden.* Geraadpleegd op 3 maart 2022, van https://www.testcentrumgroei.nl/competenties/vaardigheden

TMI. (z.d.). *Jeugdverpleegkundige.* Geraadpleegd op 29 maart 2022, van https://www.tmi.nl/verpleging/gespecialiseerd-verpleegkundige/jeugdverpleegkundige/

Vandenkerchove, R. (2020, 21, december). *Waarom kennisdeling bijdraagt aan betere zorg?* Geraadpleegd op 18 februari 2022, van https://sociaalweb.nl/nieuws/waarom-kennisdeling-bijdraagt-aan-betere-zorg

van 't Veer, J., Wouters, E., Veeger, M. & van der Lugt, R. (2020). *Ontwerpen voor zorg en welzijn.* Bussum: Uitgeverij Coutinho.

Verhoeven, N. (2014). *Wat is onderzoek? Praktijkboek voor methoden en technieken* (5e druk). Amsterdam: Boom Lemma uitgevers.

Vilans. (z.d.). *Onderzoek – 11 tips voor kennisdeling op de werkvloer.* Geraadpleegd op 31 maart 2022, van https://www.vilans.nl/actueel/nieuws/onderzoek-11-tips-voor-kennisdeling-op-de-werkvloer

Volwassenenleren.nl. (z.d.). *Impliciete kennis en expliciete kennis.* Geraadpleegd op 17 maart 2022, van https://volwassenenleren.nl/impliciete-kennis-en-expliciete-kennis/

V&VN. (2014, april). *Expertisegebied jeugdverpleegkundige.* Geraadpleegd op 23 maart 2022, van https://www.venvn.nl/media/ze5pf310/20140411-expertise-jeugdverpleegkundige.pdf

Yard. (z.d.). *GGD GHOR Kennisnet brengt zorgprofessionals samen.* Geraadpleegd op … juni 2022, van https://www.yard.nl/projecten/kennis-delen-binnen-de-ggd-ghor/

Yogman, M., Garfield, C.F. & Bauer, N.S., Gambon, T.B., Lavin, A., Lemmon, K.M., Mattson, G., Rafferty, J.R. & Wissow, L.S. (2016, 1, juli) *Fathers' roles in the care and development of their children: The role of pediatricians.* Geraadpleegd op 17 maart 2022, van https://www.publications.aap.org/pediatrics/article-split/138/1/e20161128/52467/Fathers-Roles-in-the-Care-and-Development-of-Their

Bijlage A Zoektermen literatuuronderzoek

Tabel 7
Zoektermen

Nederlands	Engels	Synoniem uit Mesh database
invloed	influence	Involvement, community Participation, community
vader	father	Father Child Relations, Father-Child Relation Relations, Father-Child Relationships, Father-Child Father Child Relationship, Father-Child Relationship, Father
ontwikkeling	development	Development and Growth
kind	child	Child, Preschool (2-5 jaar oud) Children, Preschool Preschool Children Infant (1 and 23 months) Infants, Newborn (max 28 dagen) Newborn Infants Newborns
Betrokken	engagement	Participation, Social
kinderverpleegkundige	Pediatric nurse	Nurse, Pediatric Pediatric Nurse Pediatric Nurses
Kennisuitwisseling	Knowledge exchange	knowledge
ouders	parents	Parent Parenthood status, Status, parenthood
bekwaam	Skilled Able competent	Apititudes Ability Abilities Talent Talents
Sociale omgang	Social interaction	Interaction, Social Social Functioning Functioning, Social Functionings, Social Social Functionings

Opmerking. Zoektermen overgenomen uit Mesh database (NIH, z.d.)

Bijlage B Evidence tabel

Tabel 8

Wat is de invloed van de vader op de ontwikkeling van het kind bij de leeftijdscategorie 0-4 jaar?

Database/ methode	Zoektermen	Totaal aantal resultaten	Resultaten na selectie	Auteurs + jaartal	Titel van artikel	Level of evidence + korte beschrijving artikel
Pubmed	Father child relations AND children, preschool	/	/	Fitzsimons & Villadsen, 2019	Father departure and children's mental health: How does timing matter?	Dit artikel is alleen gebruikt om de snowbalmethode toe te passen waarbij op hit 20 de systematic review gevonden is.
Pubmed – Sneeuwbal methode (hit 20)	Father child relations AND children, preschool	135	51	Robinson et al., 2021	A systematic Review of Father-Child Play Interactions and the impacts on child devolpment	1a. Systematic review Vergelijkt alle onderzoeken binnen databases (psycINFO, scopus en Web of Science) op de zoektermen "Father", "Child", "Play" en "Development" en bekijkt kritisch alle onderzoeken na en weerspiegeld de positieve en negatieve effecten op de manier van spelen op de ontwikkeling van het kind.
Pubmed	Father influence AND child development	102	24	Sethna et al., 2017	Father-Child interactions at 3 months and 24 months: contributions to children's cognitive development at 24 months.	2a. Longitudinale studie In dit onderzoek wordt de interactie met de vader en het kind onderzocht op de leeftijd van 3 maanden. Dit wordt opnieuw gemeten als het kind 24 maanden oud is. Bij deze meetmomenten

						mag er geen gebruik gemaakt worden van speelgoed. Een derde meetmoment is als het kind 24 maanden is dan wordt er gebruik gemaakt van een boek. Op de leeftijd van 24 maanden wordt een MDI (Management Assessment Instrument) test gedaan om te kijken of dit invloed heeft op de cognitieve ontwikkeling van het kind.
Pubmed - Sneeuwbal methode (hit 19)	Father involvement AND child development	91	51	Flouri,et al.,2015	The cross-lagged relationship between father absence and child problem behaviour in the early years.	2a. Longitudinale studie In dit onderzoek wordt er gekeken wat het verband is tussen de afwezigheid van de vader op het kind en het problematisch gedrag dat het kind vertoont. In deze studie wordt rekening gehouden met het verschil van het geslacht van het kind. Dit onderzoek beargumenteerd dat de afwezigheid van de vader niet het gevolg maar de oorzaak is dat kinderen probleemgedrag vertonen in de UK (United Kingdom).
Google scholar	"fathers involvement" children's	15800	10100	Yogman et al., 2016	Father's Roles in the care and development	4. Clinical report In dit artikel wordt vooral de rol van artsen en andere betrokken

	developmental outcomes	of their children: The role of pediatricians	disciplines die met vaders te maken hebben besproken. In het artikel worden er adviezen gegeven hoe vaders betrokken kunnen worden in de hulpverlening.

Tabel 9
Hoe wordt kennis verzameld?

Database / methode	Zoektermen	Totaal aantal resultaten	Aantal hits	Auteurs + jaartal	Titel van artikel	Level of evidence + korte beschrijving artikel
Google	Informatie naar kennis	54300000	Hit 1	Depasse.nl, 2011	Het verschil tussen kennis en informatie – Who cares?	Is een website.
Google	Kennismanagement betekenis	23100	Hit 2	Schwarz, 2020	Kennismanagement, wat is het eigenlijk?	Is een website.
Google	verschil tussen impliciet en expliciete kennis	412000	Hit 2	Volwassenenleren.nl, z.d.	Impliciete kennis en expliciete kennis	Is een website.
Google	Nonaka and Takeuchi	1970000	Hit 4	Praxis, z.d.	Nonaka en Takeuchi	Is een website.
Google	Kennisconversie	945	Hit 2	InfoNu.nl, 2011	Kenniscreatie in organisaties	Is een website.
Pubmed	SECI model	13	Hit 1	Farnese et al., 2019	Managing knowledge in organizations: A Nonaka's SECI model operationalization	In dit artikel wordt uitleg gegeven hoe het SECI model werkt binnen een organisatie.

Tabel 10

Wat wordt er verstaan onder de rol jeugdverpleegkundige?

Database / methode	Zoektermen	Totaal aantal resultaten	Aantal hits	Auteurs + jaartal	Titel van artikel	Level of evidence + korte beschrijving artikel
Google	Taken jeugdverpleegkundige	49000	Hit 1	NCJ, 2013	Richtlijn: Opvoedondersteuning (2013)	Is een website.
		49000	Hit 3	TMI, z.d.	Jeugdverpleegkundige	Is een website.
		49000	Hit 4	V&VN, 2014	Expertisegebied jeugdverpleegkundige	Is een website.
Google	Basistakenpakket JGZ	9820	Hit 1	NCJ, z.d.	Basispakket JGZ	Is een website.

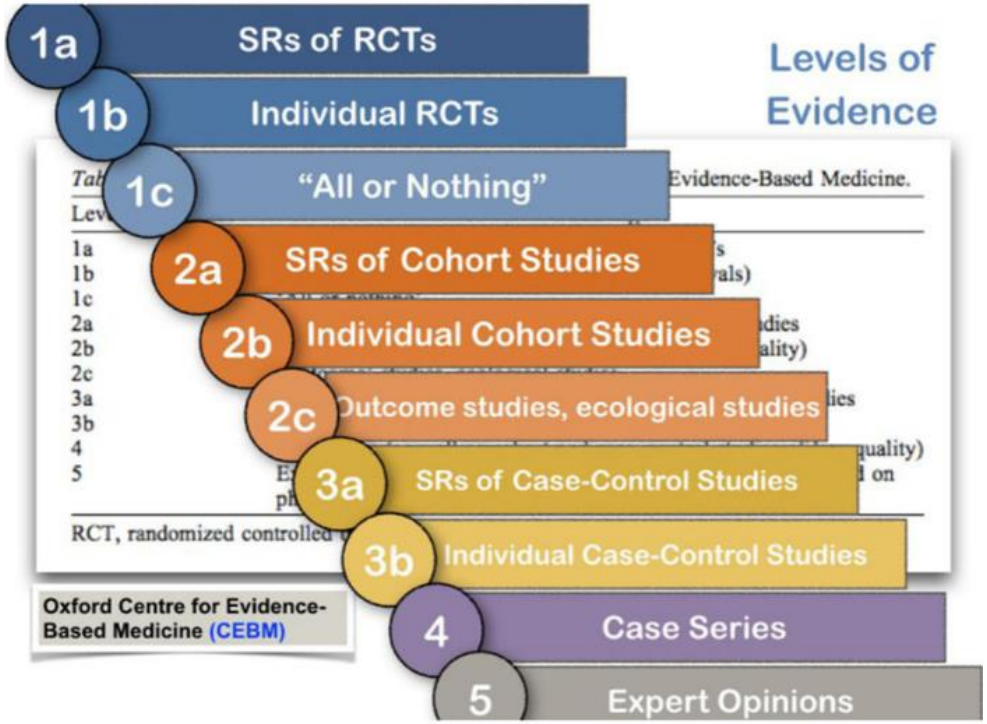

Figuur 11 Levels of evidence. Overgenomen van Researchgate (z.d.).

Bijlage C Roadmap

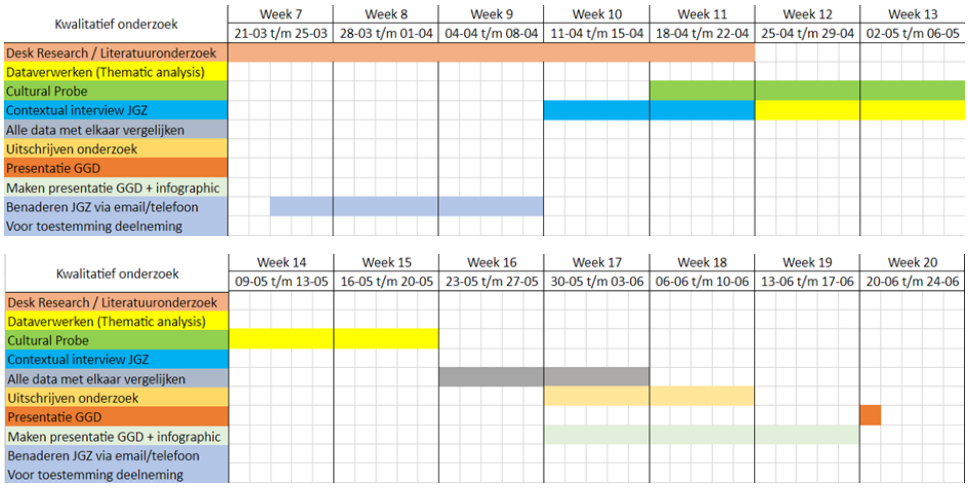

Figuur 12 Roadmap

Bijlage D Contextual interviewing document

Introductie
Mijn naam is… Allereerste stellen mijn medestudent-onderzoeker en ik het erg op prijs dat u deel wilt nemen aan het interview en tevens ons onderzoek. Als het goed is heeft u voorafgaand een informatieve uitnodigingsbrief en toestemmingsverklaring ontvangen waarin u met de voorwaarden akkoord bent gegaan (deelname interview en opname). Staat u hier nog steeds achter of heeft u hier nog vragen over? Het interview zal maximaal een halfuur duren. Graag wil ik u herinneren aan het feit dat de informatie vanuit dit interview anoniem en alleen voor dit onderzoek verwerkt en gebruikt wordt.

Achtergrondinformatie participant
Fijn dat u mee wilt werken aan het interview. Wat maakt het dat u ja heeft gezegd om deel te nemen aan het onderzoek? • Wanneer heeft u uw (hbo-v) diploma behaald? • Hoe lang bent u werkzaam binnen GGD Fryslân als jeugdverpleegkundige? • Op welke locatie bent u werkzaam? • Voert u als jeugdverpleegkundige binnen GGD Fryslân ook nog andere taken uit? Andere aandachtsvelden? (SO verpleegkundige, JGZ-advieslijn, vaccinatiebeheer etc.)? • Hoe vaak komt u vaders tegen tijdens huisbezoeken of tijdens consulten op het consultatiebureau?

Onderstaande vragen gaan over vaders van kinderen in de leeftijdscategorie 0-4 jaar.

Communicatie
Hoe ervaart u als jeugdverpleegkundige de communicatie met vaders?
Doorvraagmogelijkheden
• Kunt u hier iets meer over vertellen? • Wat vindt u belangrijk in het contact met de vader? • Ervaart u verschil in communicatie met zowel de moeder als de vader? • Hoe verloopt de communicatie met de vader in vergelijking met de moeder?
Subtopics
• Gelijkwaardigheid • Communicatie in woord en op beeld • Belangstelling • Vertrouwen • Positief

Inventarisatie
Worden er nu middelen ingezet om vaders te betrekken bij de ontwikkeling van het kind?
Doorvraagmogelijkheden
• Zo ja, wat wordt er ingezet? • Zo nee, waarom niet?
Subtopics
• Consultatiebureau/consulten • Huisbezoek • Advisering of tot stand brengen van een afspraak • Verschil vader en moeder

Benodigdheden
Wat denkt u (daarnaast) als jeugdverpleegkundige nodig te hebben om vaders optimaal (gelijk aan moeders) te kunnen betrekken bij de ontwikkeling van het kind?
Doorvraagmogelijkheden

• Zou u dat willen toelichten? • Heeft u nog iets nodig m.b.t. het onderwerp vaderschap? Bijvoorbeeld ondersteuning, moet hier een aanvulling op komen? Extra handvaten? • Voorbeeld van een recent huisbezoek. • Voorbeeld van een recent consult.
Subtopics
• Scholingen • Middelen bijvoorbeeld foldermateriaal • Ondersteuning vanuit de organisatie

Eigen beleving/opvatting van de jeugdverpleegkundige
Kunt u mij vertellen waar u aan denkt als ik het heb over de invloed van de vader op de ontwikkeling van het kind?
Doorvraagmogelijkheden
• Gebruikt u deze informatie in uw werkveld? Bijvoorbeeld in een gesprek met de ouders? • Hoe denkt u over de rol van de vader in de ontwikkeling van het kind?

Ervaring en vaardigheden
Kunt u mij vertellen wat u vindt van uw eigen kennis betreft de invloed van de vader op de ontwikkeling van het kind?
Doorvraagmogelijkheden
• Wat is volgens u nog nodig om hier zekerheid in te bieden? • Waar heeft u deze kennis vandaan? Waar heeft u het gehoord of misschien gelezen?

Opleiding/ informatievoorziening
Wat vindt u van de informatie die u heeft meegekregen vanuit uw opleiding m.b.t. het vaderschap?
Doorvraagmogelijkheden
• Heeft u nog toevoegingen die u zou willen meegeven aan de opleiding?

Extra vraag m.b.t. Cultural Probe
Zou u ervoor open staan om een opdracht te willen uitvoeren in uw werkveld zodat ik hier waardevolle informatie kan uithalen voor mijn onderzoek?

Afsluiting interview
Dit was de laatste vraag. Hierbij zijn we aan het einde van het interview gekomen. • Wat vond u van het interview? • Zijn er nog bepaalde dingen die niet aanbod zijn gekomen of die u kwijt wilt? De verkregen informatie (vanuit de opname) zal uitgetypt (getranscribeerd) en anoniem verwerkt worden in het onderzoek. Naderhand wordt dit bestand naar u toegezonden om te checken of de informatie juist is overgenomen (member checking). Graag wil ik u bedanken voor uw tijd en deelname aan het interview. Hoop dat u het een fijn gesprek vond. Mocht u nog vragen hebben dan kunt u ons benaderen via het volgende e-mailadres…

Bijlage E Topics verantwoording medestudent

Zoals in hoofdstuk 3, methode benoemd is, richten twee van de vijf onderzoekers zich gedurende het onderzoek op gelijke participanten. Omwille van de opdrachtgevers en de werkdruk van de participanten is hierdoor het proces met betrekking tot het contextual interview voornamelijk gezamenlijk doorlopen. Gedurende het proces en de samenwerking hebben beide onderzoekers evenveel input geleverd. Meerdere malen per week vond er een overleg plaats tussen de onderzoekers, waarbij de informatie en taken op elkaar afgestemd werden.

Voor het op stellen van het meetinstrument oftewel het contextual interview hebben beide onderzoekers los van elkaar topics aangedragen die door hen verkregen zijn uit het eigen theoretisch kader. Medeonderzoeker Gerjella heeft gebruik gemaakt van een affinity map, hierbij is gekozen om de topics van onderzoeker Katharina mee te nemen in de affinity map voor het creëren van een overzichtelijk en compleet beeld voor het opstellen van het contextual interview. Aan de hand van de eigen verkregen topics heeft iedere medeonderzoeker zelf vragen opgesteld voor het contextual interview, wel hebben de medeonderzoekers elkaar waar nodig hierin ondersteuning geboden.

Uit het theoretisch kader van onderzoeker Katharina Kerbusch zijn de topics ervaring/vaardigheden en opleiding/informatievoorziening naar voren gekomen en aangedragen voor het contextual interview. De topics die bij medeonderzoeker Gerjella naar voren zijn gekomen doormiddel van het theoretisch kader zijn aangedragen voor het contextual interview, dit zijn de topics communicatie en inventarisatie. Echter komen twee topics overeen. Het gaat hierbij om de topics benodigdheden en de eigen beleving/opvatting van de jeugdverpleegkundigen. Deze topics zijn zowel uit het theoretisch kader van medeonderzoeker Gerjella als die van de onderzoeker Katharina naar voren gekomen. Aangezien deze topics overeenkomen is ervoor gekozen om de vragen die bij deze topics opgesteld zijn samen te voegen. Wel is ervoor gezorgd dat ondanks het samenvoegen van de vragen de kern en essentie voor beide medeonderzoekers aanwezig bleef. Zoals eerder benoemd richt iedere onderzoeker zich op de eigen verkregen topics aangezien de topics van de medeonderzoeker niet relevant zijn voor het eigen onderzoek. De topics die overeenkomsten bieden worden in beide onderzoeken verwerkt aangezien deze topics relevante data bieden voor beide onderzoeken.

Beide onderzoekers hebben vier interviews afgenomen waarin alle topics aanbod kwamen, wat geresulteerd heeft in meer data verzameling, waardoor tevens datasaturatie optrad.

Bijlage F Uitnodigingsbrief en toestemmingsverklaring Contextual interviewing

Uitnodigingsbrief

Datum: 28 maart 2022
Betreft: Onderzoek vaderschap

Geachte jeugdverpleegkundige,

Wij zijn Gerjella van Lingen en Katharina Kerbusch, vierdejaars hbo-verpleegkunde studentes aan de NHL - Stenden te Leeuwarden. In het kader van ons afstuderen doen wij in opdracht van GGD Fryslân, onder begeleiding van Marijke Teeuw en Marieke Flapper, onderzoek naar vaderschap. Hierbij luidt de hoofdvraag als volgt: "Op welke wijze kan de jeugdgezondheidszorg (JGZ) vaders beter ondersteunen in hun vaderschap bij jonge kinderen (0-4 jaar)?"

Wij willen u graag interviewen om zicht te krijgen op hoe een jeugdverpleegkundige vaders in Friesland optimaal kan betrekken bij de ontwikkeling van het kind en welke competenties de jeugdverpleegkundige daarvoor nodig heeft.

Het interview duurt ongeveer een halfuur en vindt in overleg met u fysiek (op uw werklocatie) of online (Teams) plaats.

Het interview wordt schriftelijk, op audio en mogelijk op beeld vastgelegd. Aan de hand van deze bevindingen zullen de antwoorden geanalyseerd en uitgewerkt worden. De verkregen informatie wordt anoniem verwerkt en uitsluitend voor dit onderzoek gebruikt. Wij werken met een toestemmingsverklaring voor het vastleggen en anoniem/vertrouwelijk verwerken van de informatie (zie bijlage 1).

Week 15 en 16 hebben wij voor u gereserveerd voor het afnemen van het interview. Wij zijn dan beschikbaar op 11, 12, 13, 19 en 20 april. In overleg zijn andere data mogelijk. In antwoord op deze mail kunt u voor vrijdag 8 april aangeven of u wilt deelnemen en welke data en/of tijden u het beste schikken.

Wij hopen u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd en dat u meedoet aan ons onderzoek. Uw mening is van groot belang! Mocht u vragen en/of opmerkingen hebben, neemt u dan contact met ons op via dit e-mailadres.

Met vriendelijke groeten,

Gerjella van Lingen

Katharina Kerbusch

Bijlage 1. Toestemmingsverklaring

Betreft: toestemmingsverklaring onderzoek vaderschap.

In te vullen door de deelnemer:
De deelnemer verklaart op een voor hen duidelijke wijze te zijn ingelicht over de aard, methode, doel, de risico's en belasting van desbetreffend onderzoek. De deelnemer weet dat de gegevens en resultaten van het onderzoek geheel anoniem en vertrouwelijk aan derden bekend gemaakt zullen worden.

De deelnemer begrijpt dat vastgelegd beeldmateriaal, audio en schriftelijke informatie uitsluitend voor analyse en/of wetenschappelijke presentaties gebruikt zal worden.

Ik als deelnemer stem geheel vrijwillig in voor deelname aan desbetreffend onderzoek. De deelnemer behoud daarbij het recht om op elk moment zonder opgave van redenen de deelname aan dit onderzoek te beëindigen.

Naam deelnemer:	
Datum:	
Handtekening deelnemer:	

In te vullen door de uitvoerende onderzoeker
Wij als onderzoekers hebben een mondelinge en schriftelijke toelichting gegeven op het onderzoek. Wij zullen resterende vragen over het onderzoek naar vermogen beantwoorden. De deelnemer zal van een eventuele voortijdige beëindiging van deelname aan dit onderzoek geen nadelige gevolgen ondervinden.

Naam onderzoeker:	**Datum:**	**Handtekening onderzoeker:**
Gerjella van Lingen	28-03-2022	
Katharina Kerbusch	28-03-2022	

Bijlage G Instructiekaart en opdrachten cultural probe

Hoe gaat een cultural probe te werk?

Je krijgt een cultural probe kit. Deze kit wordt persoonlijk toegestuurd of meegenomen naar het interview. In de kit zitten een aantal eenvoudige opdrachten die je gaat uitvoeren op je werkplaats (consultatiebureau).

Na het uitvoeren van de opdrachten kun je de kit in de envelop weer terugsturen (postzegels inbegrepen in de kit). Tenzij er is afgesproken dat deze persoonlijk worden opgehaald.

In de kit zitten materialen die nodig zijn om de opdrachten uit te voeren. Op de volgende pagina's worden de opdrachten uitgelegd.

Alle informatie die je geeft is waardevol voor het onderzoek. Ik waardeer je deelname om mij verder te helpen in mijn onderzoek. Alvast bedankt!

Informatie over de opdrachten

Alle opdrachten zijn te vinden in het zwarte notitieboekje. Per opdracht wordt er in het kort uitgelegd hoe je deze opdracht kunt uitvoeren en welke materialen hierbij nodig zijn.

Je hebt voor deze cultural probe 2 weken de tijd om alle opdrachten te maken en weer terug te geven of terug te sturen.

Bij onduidelijkheden of vragen, dan mag je mij benaderen via dit emailadres:
katharina.kerbusch@student.nhlstenden.com

Inhoudstafel materialen in de cultural probe kit

- Een grote envelop waar alle materialen in zitten (= de cultural probe kit).
- Een instructiekaart.
- Een zwart notitieboekje.
- 6 Fluorescerende stiften (roze, geel, oranje, blauw, groen en paars) in een afgesloten tasje.
- Een pen.
- De benodigde postzegels om het weer op te sturen (tenzij er overlegt is dat het weer opgehaald wordt).
- Strookjes met verschillende waarden voor het uitvoeren van opdracht 1.
- De inspiratiebron voor opdracht 4, een voorbeeld van een informatiefolder op een A4tje.
- Gekleurd papier voor opdracht 4.
- Een toestemmingsverklaring die ingevuld moet worden door de deelnemer.

Inhoudstafel opdrachten in de cultural probe kit

- Opdracht 1: Wat vind je belangrijk als jeugdverpleegkundige op het onderwerp vaderschap?

- Opdracht 2: Kun je beschrijven wat vaderschap voor jou betekent als zorgprofessional?
- Vervolgvraag op opdracht 2: Zou je kunnen aanduiden hoe belangrijk je vaderschap vindt?

- Opdracht 3: Welke thema's bespreek je tijdens het consult bij aanwezigheid van alleen de vader? Of welke thema's zou je willen bespreken?
- Vervolgvraag op opdracht 3: Verschillen deze thema's ten opzichte van als alleen de moeder naar het consult komt?

- Opdracht 4: Bij deze opdracht maak je een informatiefolder op 1 A4. Het doel van de folder is dat de vader sneller geneigd is naar het consultatiebureau te komen (alleen of met de partner).

- Opdracht 5: Wat zou je als gouden tips meegeven aan een kersverse vader?

- Opdracht 6: Bij de vorige opdrachten heb je gebruik gemaakt van je kennis over het vaderschap. Was je je ook bewust dat je deze kennis bij je hebt?

- Opdracht 7: Welke emotie of emoties voel je na het maken van alle cultural probe opdrachten?

Opdracht 1: Wat vind je belangrijk als jeugdverpleegkundige op het onderwerp vaderschap?

- Kijk ter inspiratie naar de waarden die te vinden zijn in de kit. Beschrijf en geef een kleine toelichting welke waarde of waarden je gekozen hebt hieronder.

Opdracht 2: Kun je beschrijven wat vaderschap voor jou betekent als zorgprofessional?

- Dit is een open vraag, dit mag je in je eigen woorden hieronder beschrijven.

Vervolgvraag op opdracht 2: Zou je kunnen aanduiden hoe belangrijk je vaderschap vindt?

- Kijk ter inspiratie naar de meetlat die hieronder is afgebeeld. Duid een getal aan en geef een toelichting waarom je dit getal hebt aangeduid.

Opdracht 3: Welke thema's bespreek je tijdens het consult bij aanwezigheid van alleen de vader? Of welke thema's zou je willen bespreken?

- Dit is een open vraag, dit mag je in je eigen woorden hieronder beschrijven.

Vervolgvraag op opdracht 3: Verschillen deze thema's ten opzichte van als alleen de moeder naar het consult komt?

- Dit is een open vraag, dit mag je in je eigen woorden hieronder beschrijven.

Opdracht 4: Bij deze opdracht maak je een informatiefolder op 1 A4 (het gekleurd papier die te vinden is in de kit). Het doel van de folder is dat de vader sneller geneigd is naar het consultatiebureau te komen (alleen of met de partner).

- Kijk ter inspiratie in de cultural probe kit naar het voorbeeld die is gemaakt over een macaronischotel en maak zelf jouw eigen versie die is gericht op de vraag hierboven. Als deze afgewerkt is voeg je deze toe aan de cultural probe kit.

Opdracht 5: Wat zou je als gouden tips meegeven aan een kersverse vader?

- Bedenk 3 tips die je zou meegeven aan een kersverse vader. Plaats de meest waardevolle tip op nummer 1 en zo tot je 3 tips hieronder hebt opgeschreven. Beschrijf na het geven van de tip waarom je deze tip op deze plaats hebt neergeplaatst.

Opdracht 6: Bij de vorige opdrachten heb je gebruik gemaakt van je kennis over het vaderschap. Was je je ook bewust dat je deze kennis bij je hebt?

- Dit is een open vraag, dit mag je in je eigen woorden hieronder beschrijven.

Opdracht 7: Welke emotie of emoties voel je na het maken van alle cultural probe opdrachten?

- Kijk ter inspiratie naar de emotiecirkel die hieronder is toegevoegd. Kleur de emotie aan met de fluorescerende stiften en beschrijf waarom je deze emotie voelt op dit moment.

Bijlage H Toestemmingsverklaring Cultural Probe

Betreft: toestemmingsverklaring onderzoekmethode Cultural Probe met betrekking op het thema vaderschap

In te vullen door de deelnemer:

De deelnemer verklaart op een voor hen duidelijke wijze te zijn ingelicht over de aard, methode, doel, de risico's en belasting van desbetreffend onderzoek. De deelnemer weet dat de gegevens en resultaten van het onderzoek geheel anoniem en vertrouwelijk aan derden bekend gemaakt zullen worden.

De deelnemer begrijpt dat vastgelegd beeldmateriaal, audio en schriftelijke informatie uitsluitend voor analyse en/of wetenschappelijke presentaties gebruikt zal worden.

Ik als deelnemer stem geheel vrijwillig in voor deelname aan desbetreffend onderzoek. De deelnemer behoud daarbij het recht om op elk moment zonder opgave van redenen de deelname aan dit onderzoek te beëindigen.

Naam deelnemer:	
Datum:	
Handtekening deelnemer:	

In te vullen door de uitvoerende onderzoeker:

Wij als onderzoekers hebben een mondelinge en schriftelijke toelichting gegeven op het onderzoek. Wij zullen resterende vragen over het onderzoek naar vermogen beantwoorden. De deelnemer zal van een eventuele voortijdige beëindiging van deelname aan dit onderzoek geen nadelige gevolgen ondervinden.

Naam onderzoeker:	Katharina Kerbusch
Datum:	11/04/2022
Handtekening onderzoeker:	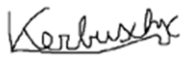

Bijlage I Foto cultural probe

Figuur 13 Cultural probe kit (persoonlijke communicatie)

Bijlage J Analyse dataverzamelingstechnieken

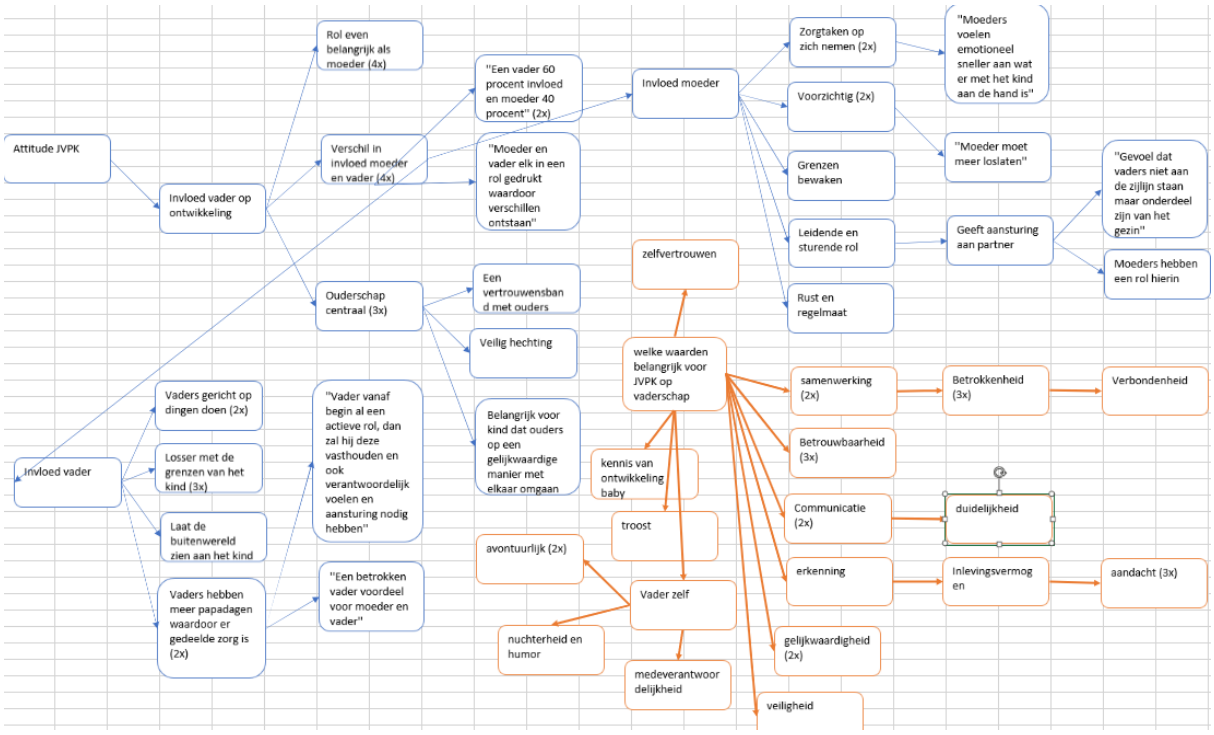

Figuur 14 Analyse attitude (persoonlijke communicatie)

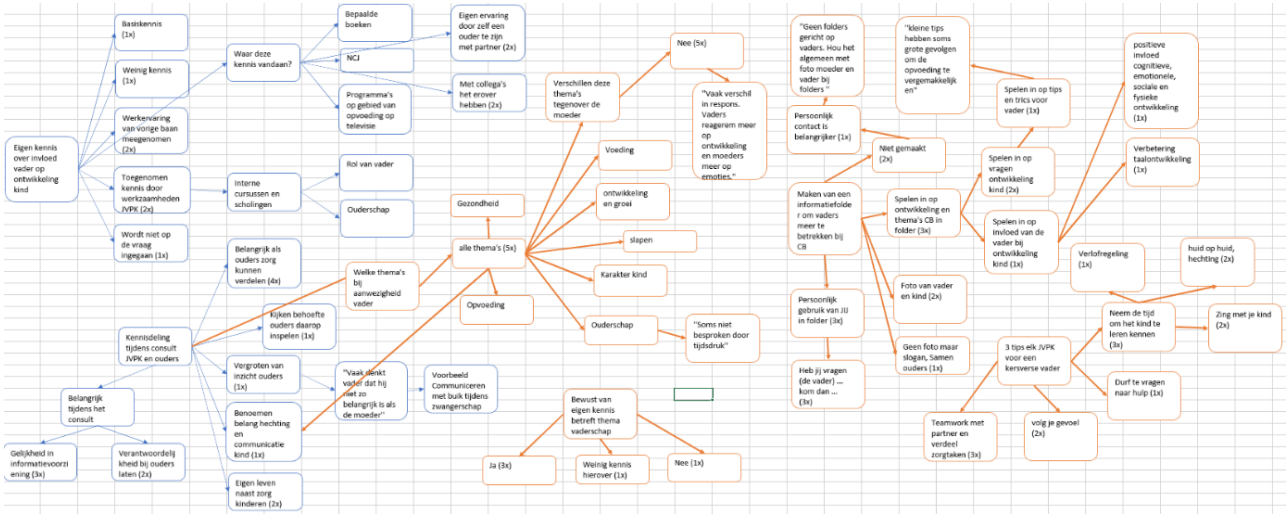

Figuur 15 Analyse eigen kennis (persoonlijke communicatie)

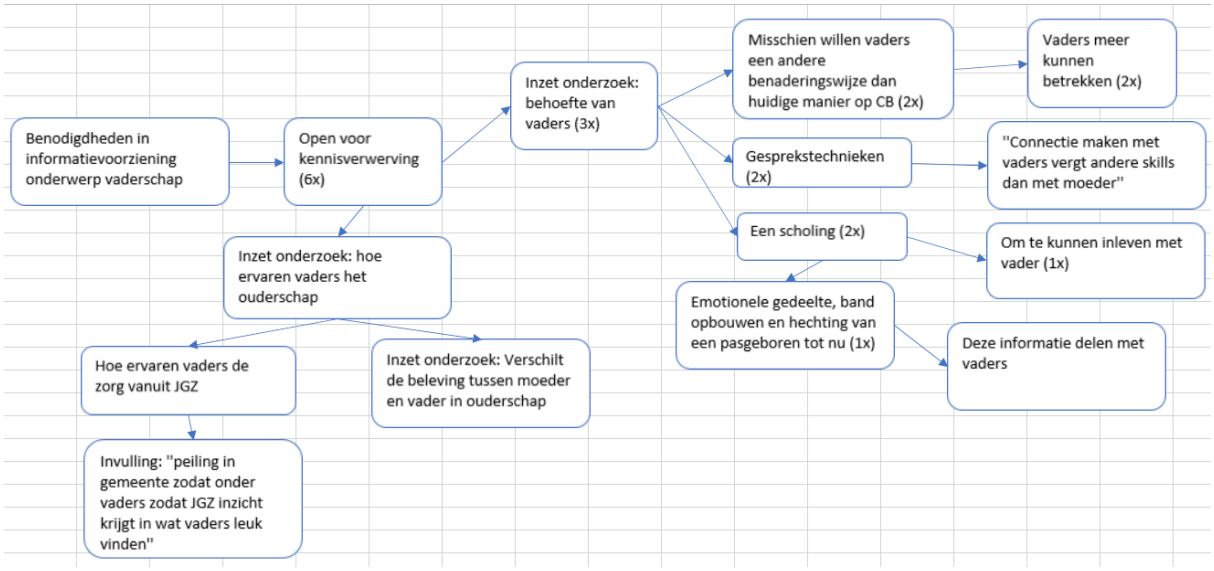

Figuur 16 Analyse benodigdheden (persoonlijke communicatie)

Figuur 17 Analyse informatievoorziening (persoonlijke communicatie)

Bijlage K Aanvullende informatie

1. Reden van participant aan medewerking onderzoek

Tijdens de contextual interviews is er een reden gevraagd waarom participanten deelnamen aan dit onderzoek. De redenen die in gelijke mate naar de voorgrond kwamen is dat participanten het een belangrijk onderzoek vinden, het een interessant onderwerp is en er aandacht moet zijn voor vaderschap. Aanvullend hierop is tijdens de cultural probe gevraagd naar wat de betekenis van vaderschap is voor de participant, waarbij naar voor komt dat participanten het belangrijk vinden dat vaders betrokken worden, en er aangesloten wordt op de behoeften van vaders. Ook is er een participant die het verschil tussen de rol van de moeder en vader laat zien en dit afsluit met de volgende citaat "Vaders zijn over het algemeen van de mindere woorden, zijn met een korter antwoord tevreden" (participant 3). Hierop is gevraagd of de participanten een cijfer op de meetlat van nul tot tien kunnen aanduiden hoe belangrijk zij vaderschap vinden. Hierbij geven drie van de vijf participanten aan dat ze het een tien geven, daarentegen geeft één participant aan met een citaat dat "de combinatie van eigenschappen van elke ouder een goede basis is voor het kind." (participant 3). Twee andere participanten gaven een ander cijfer aan, waarbij één verteld dat het een zeven krijgt omdat ouders genoeg ruimte moeten hebben om ouderschap in te vullen, waarbij een andere participant vertelt het een tien te willen geven maar dat er door de traditionele gezinnen geen tien behaald wordt.

Verder tijdens de contextual interviews beschrijven drie andere participanten dat ze vaak met moeders te maken hebben en het volgende citaat werd gegeven "het is 1 kant van de medaille" (participant 8). Twee participanten gaven aan wat volgens hen de oorzaak is, beide vertelden dat het door de maatschappij komt, waarmee het volgende citaat dit thema aankaart "De traditionele man die voor het geld zorg is er nog maar dat verschuift wel" (participant 5). Waarbij de andere participant aangeeft dat het te maken heeft met de verandering van het vaderschapsverlof.

Eén participant geeft aan dat het belangrijk is om dit onderwerp mee te nemen omdat ouders samen ouders zijn van het kind. Deze participant bevestigd dit weer tijdens de cultural probe.

2. Aanwezigheid van vaders op het consultatiebureau en huisbezoeken

Vijf participanten beamen dat er een verandering plaatsvindt bij de opkomst van vaders in het consultatiebureau. Het volgende citaat geeft dit weer ‘’Vroeger liever oma mee dan de vader" (participant 5). Terwijl één participant vertelt dat er geen verandering wordt opgemerkt in de aanwezigheid van vaders bij het consultatiebureau. De participanten die aangeven dat er een verandering plaatsvindt hebben dit in verschillende aantallen weergeven waarbij er vier keer het aantal 20 a 30 procent wordt gegeven, één keer dat het 40 procent is en één keer dat het 50 procent is. Twee keer wordt er verteld door participanten als vaders aanwezig zijn in het consultatiebureau dat ze meestal alleen komen en dat dit voorvalt wanneer het kind een vaccinatie toegediend krijgt. Vervolgens vult een andere participant aan dat het soms voelt alsof ze met gestuurde vragen komen. De volgende citaat beschrijft dit thema " Een vraag over de voeding en dan is vader niet op de hoogte" maar ook " fijn als een vader enthousiast verteld over zijn kind" (participant 6).

Bij de eerste bezoeken gaan de ouders gezamenlijk naar het consultatiebureau waarbij later de moeder deze taak op zichzelf neemt, dit wordt twee keer verteld door de participanten.

Daarnaast wordt er ook tweemaal aangegeven dat er tijdens de coronacrisis maar één ouder op het consultatiebureau mocht komen. Tijdens de coronacrisis is er gebruik gemaakt van beeldbellen of een telefonisch consult, waarbij de participanten aangaven dat vaders hier vaak bij waren.

In tegenstelling tot de huisbezoeken wordt er drie keer aangegeven door de participanten dat de helft van de vaders aanwezig zijn, waarbij één keer verteld wordt dat de aanwezigheid op 70 procent is.